

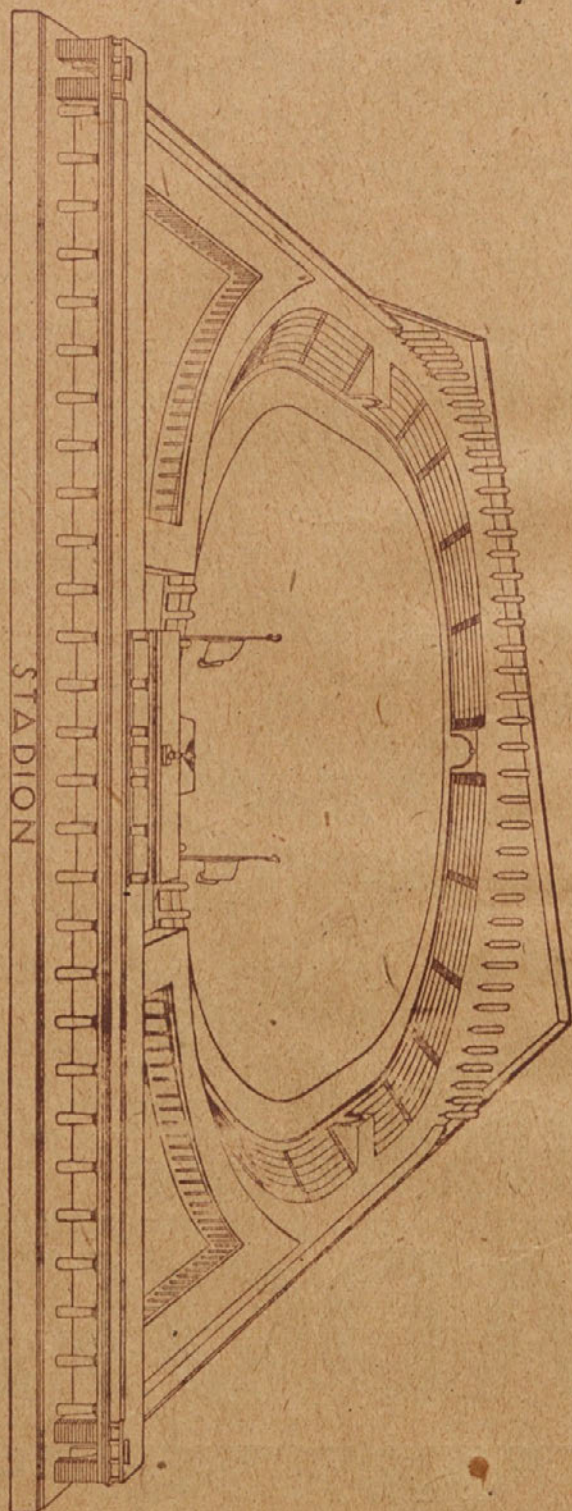
Poštšina plačana v gotovini.

MLADOST

1926

Št. 2

STADION

LETNIK XIX

FEBRUAR 1926

ŠTEVILKA 2

V Rim!

Mednarodna zveza katoliških telovadnih organizacij v Parizu (*Union Internationale des Oeuvres Catholiques d'Education Physique*), katere člani smo tudi mi, nas ponovno kliče na svojo veliko mednarodno slavnostno prireditev, ki se bo letos vršila v Rimu, in sicer 3., 4. in 5. septembra. Ob tej priliki prihite v velikem številu v večno mesto naši bratje iz Češkoslovaške republike, iz Francije, Belgije, Švice in drugod. Tudi mi se jim hočemo pridružiti v številnem odposlanstvu in to s tem večjim veseljem, ker se bo vršila prireditev pod pokroviteljstvom sv. Očeta papeža Piya XI., skupnega očeta vseh narodov.

Pozivamo brate Orle in sestre Orlice, da se v čim obilnejšem številu odzovejo častnemu vabilu. Vabimo pa tudi vse druge naše prijatelje, naj se nam pridružijo, da bo tako naša ožja domovina, kakor tudi naša država častno zastopana v zboru narodov, zbranih ob tej priliki v večnem mestu.

Naša pot bo trajala devet dni. Odhod bo v ponedeljek 30. avgusta zjutraj iz Ljubljane, vrnili se bomo v torek 7. septembra zvečer. Med potom bomo en dan ostali v Assisi, kjer se letos z velikimi slovesnostimi obhaja 700-letnica smrti sv. Frančiška Asiškega, dalje v Florenci in nazaj grede bomo obiskali Benetke. V Rimu bodo imeli vsi dovolj prilike ogledati si vse največje znamenitosti in spomenike večnega mesta.

Cena za vožnjo, prehrano (razen na vlaku) in stanovanje je določena za Orle v kroju in telovadce Din 1100, za vse ostale Din 1250. Cena bi se mogla izpremeniti le v slučaju nepredvidene znatnejše valutne izpremembe.

Priglasila z navedbo natančnega naslova in z vplačilom prvega obroka v znesku Din 200.— se morajo poslati do 15. marca Jugoslovanski orlovski zvezi v Ljubljani, Ljudski dom.

Vsa podrobnejša navodila in pojasnila se bodo sproti objavljala.

JUGOSLOVANSKA ORLOVSKA ZVEZA.

Franjo Strah:

Naš cilj.

Dostikrat sem že premišljeval, kaj nam je Orlom cilj? Kajti ni dovolj, če rečemo, da nam je cilj zbirati slovenske fante v orlovske vrste in jih vzgajati v dobre, verne katoliške može. To je vrhovni smoter, zapisan v Zlati knjigi in naravno, vse naše delo je usmerjeno v tem pravcu. Vendar pa to še ni vse. Tako velik načrt, kakor je ta, zahteva mnogo dela, mnogo truda, ki bi bil gotovo zastoj, da ni obenem določen tudi za vzgojo drugih posameznih vrlin vsakega člana.

Eno vrlino hočem omeniti. In ta je po mojem mnenju najvažnejša, tako važna, da bi se moralo o njej pisati v naši »Mladosti« več, kakor se. Zdi se mi, da se to nehoče pozablja, čeravno je uprav predpogoj vsega drugega.

To je: bratska ljubezen!

Večkrat naglašamo, da smo ena družina; da smo bratje! Ali smo res? Oziroma, ali si prizadeva vsak član, da bode res brat svojemu bratu; ali si prizadeva, da pojmuje to bratstvo v pravem smislu besede? Kajti brat je bratu le takrat brat, če se kot tak pokaže. Bistvo bratstva je v ljubezni. In če torej povdarjamo, da smo bratje, mislimo pri tem resnično bratstvo, ki pa brez medsebojne ljubezni ni popolno.

Kaj je torej brat bratu dolžan? Nič drugega, kakor vse ono, kar mu po človeških pravilih gre v družini. In to je: iskrenost, zaupanje, medsebojna pomoč; glavno pa je ljubezen. Vse izvira iz resnične ljubezni. V zaupanju, v iskrenosti in sopomoči je zapopadena orlovska ljubezen. In še eno, kar želim posebno povdariti, in kar mora biti glavna naloga orlovske ljubezni: zvestoba!

Kjer ni zvestobe, ni ljubezni. In če ni ljubezni, ni bratstva. Brez bratstva pa je naše delo zastoj, brez popolnosti; to pa ne more in ne sme biti — in smo tudi prepričani, da ni.

Kaj je torej naša dolžnost, če hočemo biti pravi Orli, če hočemo biti res bratje med seboj? Dolžni smo vselej in ob vsaki prilik pomagati svojemu bratu tako, da on res občuti, da je med brati in da ga ti bratje res ljubijo.

Bratje odhajajo od nas, da dajo kralju, kar je njegovega. Dolge mesece bodo ostali izven odseka, sami, odtrgani od nas, med tujim svetom. In zdaj je čas, bratje, da pokažete, da ste jim res bratje; ostanite jim zvesti in ne pozabite jih! Dvojno boste s tem izvršili: storili svojo dolžnost in brate, ki bodo ta čas odtrgani od vas, ohranili zase. In to je veliko! Spominjajte se jih s pogostim pisanjem, obveščajte jih o delu, o uspehih, pošiljajte jim »Mladost«. Oni vam bodo hvaležni za vse in bodo verjeli: res smo si bratje! Vsak posameznik se bo z veseljem spominjal časov, ki jih je preživel v naših vrstah, obenem pa bo sklenil v srcu, da se spet povrne nazaj v orlovske vrste, kadar bo prost.

Iz svoje izkušnje vem, da je najtežja zavest brata vojaka ona, ki mu govori: so bratje, ki mi niso bratje... Ob teh mislih se pričenjajo dvomi. In na ta način nam odpade marsikdo, ko pride nazaj, če pa že ne odpade, pa postane hladen, mrtev za vsako delo. To pa je škoda! Tega ne smemo dopustiti, ker sicer podiramo sami, kar smo zidali. Ker podirati ni naš cilj.

Zato bratje, pokažite svojo orlovsko ljubezen, ostanite v stalnih stikih s svojimi brati, pokažite se zveste, da vam tudi oni ostanejo zvesti, da vrnejo zvestobo za zvestobo, ljubezen za ljubezen.

Jože Jagodic:

Krvava zarja.

Črtica.

(Dalje.)

V veži je zaropotala butara. Mati je prišla iz hoste in vrgla sveženj pred peč, da se je Janez zdramil in nervozno presedel.

Nalahno so se odprle duri v izbo.

»Janez, ali si že doma?« Pri durih se je pokazal star, suh, zguban obraz. V rdeči svetlobi je bil videti prijazen, dobronameran.

Janez ni odgovoril, še ozrl se ni v smer proti durim.

»Če si lačen, je zunaj v peči še južina. Kako da opoldne nisi nič jedel —? No —!«

Janez je molčal in gledal skozi okno ven v lep večer.

»Kaj pa je zopet, da si tak? Tak, vsaj odgovori!« Mirno ga je ogovarjala mati.

Jezno je sunil z boso nogo v napol priprte duri, da so se glasno zaprle. In mati je z globokim vzdihom odšla pred ognjišče.

»Bog ve, kaj mu je zopet,« je tarnala, ko je naložila butaro in podsmodila papir.

Pristavila je k ognju kropa za večerjo. Potem pa je sedla na nizek stolček, zarila trudno glavo v koščene roke in bridko zaihtela.

Saj je bila vajena že dolgo. Jokala je leta in leta tako, ko ji je prezgodaj umrl mož za težko boleznijo, tako je jokala večere in večere, ko ji je utonil najmlajši sin, ki je hodil še v šolo, tako je presedela v joku in tegobi vse dolge mesece, ko je bil najstarejši sin Janez pri vojakihi. In tako je ihtela ves čas, odkar je prišel domov, nad njegovim surovim obnašanjem in ostudnim preklinjanjem.

Že vse popoldne je jokala v hosti. Tako nekam tesno ji je bilo ves dan pri srcu, kakor mōra ji je ležala težka neznana slutnja na duši.

Imela je ponoči hude sanje. Videla je Janeza vsega razmesarjenega, v trebuh je imel zasajen krvav bajonet. V bolnišnico so ga prinesli onesveščene in tam ga je obiskala. Potegnili so mu iz trebuha krvavo bodalo in Janez je izdihnil.

Vsa onemogla se je vzbudila. Začela je premišljevat, kaj je res in kaj so sanje. Ko pa je zaslišala gori pod streho na mrvici stokati sina Janeza, je vstala in šla pod stopnice. Trikrat ga je vprašala, kaj mu je, a ji Janez ni odgovoril.

Legla je nazaj v posteljo, bila je še tema. »Moj Bog, saj ni več pri vojakihi in pravijo, da vojske tudi ne bo več, saj se mu ne more nič zgoditi,« je mislila sama pri sebi. Potem pa je začela moliti in je molila do belega dne, ko je utrujena zadremala in jo je poklicala Lenka.

Pri ognju so prekipevali kropi, mati ni opazila, preveč je bila zamišljena. Predramila jo je šele Lenka, ko je prišla domov in ji odstavila lonce.

Tudi Lenki se je mlo storilo, kakor vselej, kadar je videla solze v materinih očeh. Hudo ji je bilo že pri Komarjevih, kjer je izvedela, da so ji hote-moški fantje pretepli brata. Močno jo je zaskrbelo. Poznala je bratovo jezo in nepremišljenost in ves dan ji je rojilo po glavi edino vprašanje: Bog ve, kaj bo storil?

S predpasnikom si je zakrila obraz, vzela žehtar in odšla v hlev. Tam se je razjokala in ni videla, kako so ji po licih polzeče debele solze kapale naravnost v peneče se mleko.

Janez se je med tem praznično oblekel. Misli si je: Saj so nam tudi pri vojakihi dali novo obleko, kadar in kolikorkrat smo šli morit.

Nato je šel v kamro in dvakrat, trikrat nastavil in nagnil pleteno steklenko domačega sadjevca. Dobro mu je storilo žganje, še več korajže mu je šinilo v ude.

Vnovič je sedel k peči, toplota se mu je prilegala. Zvil si je novo cigareto in se zatopil s škodoželjnim nasmehom na železnih ustnicah v črne, maščevalne misli....

Mati je prinesla večerjo, kmalu je prišla še Lenka z žlicami in sedla k materi za mizo. Druga za drugo sta se ozrli po Janezu in videli v poltemi, da se je praznično oblekel. In obe je še huje zaskrbelo.

»Molimo,« je rekla mati in naredila velik križ, nemo ji je sledila Lenka, Janez pa je strastno potegnil dim in ga glasno puhnil v zrak. Ni se zmenil za njiju.

»Ali ne greš večerjat?« je rekla rahlo in obzirno mati, ko je odmolila in porinila žlico na mesto, kjer je Janez navadno sedel.

Trdovratno je molčal.

Lenka je dvakrat zajela, pa ni mogla jesti, usta ji je vleklo na jok. Trdo se je useknila v predpasnik in hkrati utrnila prve solze. Potem je odložila žlico in zastrmela nemo pred se v skledo.

Mati je šla globoko po sapo. Z udrtimi očmi se je proseče ozrla v sina, pa le za hip, precej je umaknila pogled, ker je vedela, da ga s tem le draži. Z eno roko si je podložila čelo, z drugo pa je tiho s žlico drsala po mizi. Zajokala bi bila rada, pa so bile njene oči že čisto izsušene.

Lenka je pritajeno zaihtela. Obraz je z obema rokama zavila v predpasnik in naslonila čelo na mizo.

Rdeča lučka je bajno oblikovala obe sklonjeni postavi za mizo.

Janeza ni ganilo. Še bolj ga je raztogotilo. Planil je pokonci.

»Kaj se cmerita, ali sem vaju najel, hudiča,« je zavpil ter ježno vrgel cigaretni ostanek pred se na tla.

Mater je streslo. »Janez, nikar ne preklinjaj vedno, ali se ne bojiš Boga?« In ustrašila se je svojih besed.

»Kaj koga briga, kaj počnem. Mir mi dajta, ali pa se spravita ven, obel!« Z iztegnjeno roko je zapovedovalno pokazal vrata.

Lenka je zaplakala na glas.

Janez se ni mogel več premagati. Skočil je k mizi in udaril s tako silo ob njo, da so žlice odskočile in je skleda zdrknila črez rob na tla.

»Lenka, ven, pri priči ven!« je zadivjal in že zgrabil sestro za ramo. Pa izpustil jo je, mati je sedela vmes, nje ni hotel potegniti izza mize.

Sedel je nazaj k peči, nastal je molk. Maček se je prihuljeno iztegnil izpod mize in jel lizati razlito tekočino.

Lenka se je vzdignila in šla pobirat črepinje. Ko jih je pobrala, jih je odnesla v vežo.

Mati se je med tem s silo pomirila, vedela je, da jok in tarnanje Janeza dražita.

»Janez, kam pa greš nocoj v nedeljski obleki?« je vprašala črez čas s čisto drugim glasom.

»Nikomur nič mar!« se je počasi odzval sin.

»Ali se ti ne zdi škoda te obleke za delavnik? Saj je zvečer vseeno, kako si oblečen, za na vas je dobra delavna,« je pravila mati.

Sin je nekaj časa molčal, kot bi iskal odgovora. Potem pa je izustil premišljeno in s povdarkom:

»Predragocena je kri, da bi jo škropil po grdi blatni obleki!«

Ko je mati zaslišala besedo kri, se je hipoma spomnila večerne zarje, ki jo je opazovala na poti domov. Spomnila se je, da ji je tudi takrat padla v

glavo misel na kri in da ji je postalo še tesneje pri srcu. Spomnila se je, da se je opotekla s težko butaro ob breg, kjer je dolgo premišljevala sanje.

Mater je stresel mraz, sklenila je roki kot k molitvi. Kakor bi ji postalo v hipu vse jasno je zaprosila:

»O Janez, ostani rajši doma. Tako hude sanje sem imela nocoj in tako krvava zarja je bila pod večer. Molili bomo rožni venec in šli takoj spat. Kajne, Janez, da boš ostal?« Po vsem životu je drgetala, ko je govorila.

»Preveč so mi naredili, prehudo so me razžalili. Krvav je bil večer, še bolj krvava bo noč. Le počakajo naj hudiči!« Janez je vnovič dvignil pesti.

Materi je postajalo jasneje, burno ji je tolklo srce.

»Pri Žalostni Materi te prosim, ne hodi! Saj te bodo, onih je več! Saj praviš, da jih je več, ti si pa sam. Kaj so ti naredili, zakaj jih boš. Preveč jih je, da bi jih ti sam, oni bodo tebe, mogoče ubili, ubili... o večerna zarja, o sanje...« Zmedeno je ponavljala iste besede, opotekla se je k sinu in ga tresla za roke. On pa jo je pehal od sebe.

»Lenka, Lenka, pridi, molili bomo rožni venec, potem gremo spat, Janez bo ostal doma, nikamor ne gre, spat bo šel...« Beseda se ji je trgala.

Lenka se je pokazala na durih, blede, s povešenimi očmi, burno so se ji dvigale prsi. Snela je iznad duri dolg molek in začela poluglasno:

»Verujem v Boga Očeta vsemogočnega...«

Janez se ni pokrižal in ni molil. Stopil je k mizi, odprl miznico in stisnil nekaj pod telovnik. Vzel je prazni klobuk in hotel oditi. A mati ga je ujela za rob suknjiča.

»Jezes, Jezes, ostani...« je spravila iz sebe, več ni mogla.

»O mati, ubili ga bodo, zaklali ga bodo, v Hotemožah, ostane naj, zaklali ga bodo,« je jecala Lenka ob klopi, kjer je klečala. Sesedla se je na kup.

Janez je še enkrat pahnul mater, da je padla pod klop, potem pa je šel. Segel je na vežnem pragu pod telovnik in pogledal. Da, prav je vzel. V mesečini je zabliskal dolg krušni nož.

»Bog s teboj in Šentjanž, joger božji, tvoj patron,« je govorila mati za njim. Vzdigniti se je hotela, da bi z blagoslovljeno vodo poškopila za njegovimi stopinjami, pa je ostala kakor pribita na trdih tleh. — (Dalje).

Leopold Turšič:

Znamenje.

Kraj vasi pohlevne dedje verni
so vsadili v kámenje
za bridkosti svoje, naše,
križa znamenje.

Okrog križa, ki na njem razpete
so Gospodove roké,
križi in bridkosti hišic
v zlatih krogih se vrté.

Kmet gre s polja, do zemljé upognjen,
kot da nese težki križ,
v znamenje ozre se vdano:
»Ti moj križev pol sladiš...«

Žarki s križa rastejo do néba,
segajo na vse strani:
slednji križ se v čistém svitu
kot zlato iskri.

Tudi jaz zvečer zaupno vzdiham:
Sveti božji križ,
spremljaj moja trudna pota
v solnčni paradiž!...

Letošnji prireditveni program.

Glavna naša letošnja prireditev se bo vršila 3. 4. in 5. septembra v Rimu, kjer bo imela svoj nastop katoliška mednarodna telovadna zveza. Na podobno prireditev v Parizu svoj čas nismo mogli poslati večjega zastopstva — Pariz je daleč in frank je takrat visoko stal — v Rim pa je bliže. Zato upamo, da se bo zbralo vseh Slovencev za en poseben vlak, da si ogledamo Rim, med potom pa obiščemo še Assisi, kjer se letos z velikimi slovesnostmi obhaja 700 letnica smrti sv. Farčiška, Florenco in Benetke, kjer se bomo nazaj grede v slovitem morskem kopališču na Lidu temeljito osvežili po naporih v Rimu.

Sicer smo o tem že na drugem mestu podrobneje poročali, želimo le, da se oglasi čim več članov in članic, da bo naše odposlanstvo med Francozi, Belgijci, Švicarji in Čehoslovaki vidno in odlično.

Z ostalim prireditvenim programom se je pečal Podzvezni svet v nedeljo 24. januarja. Sklenil je naslednje:

Ekspoziturne javne prireditve se bodo vršile na Stadionu za ljubljansko ekspozituro, v Kranju za kranjsko ekspozituro, na Polzeli za celjsko ekspozituro. Za mariborsko in novomeško ekspozituro se kraj še določi.

Okrožne in odsekovne javne prireditve se na dan ekspoziturnih oziroma okrožnih javnih nastopov in osem dni prej ne smejo vršiti.

Namen te odredbe je, da se delo cele ekspoziture oz. celega okrožja osredotoči samo na ekspoziturni oz. okrožni javni nastop.

Okrožne javne prireditve se morajo javiti višjim edinicam do 1. marca, srenjske in odsekovne pa do 1. maja. Dolžnost nadrejene edinice je, da nižjo edinicu štiri tedne pred javnim nastopom revidira. O slabi pripravi mora poročati na višjo edinicu z morebitnim predlogom, da se prireditev preloži.

Okrožna prireditve se mora vršiti v bližini železnice ali v kraju, kjer so dobre prometne zveze.

Namen vseh teh določb Podzveznega sveta je, edinice privedi do tega, da se za vsako prireditev čim bolje pripravijo in da s to pripravo pravčasno začno. Ni je večje pogoške pri mnogih naših javnih nastopih, kot da so prireditve slabo in nezadostno pripravljene. Če je program še tako slab, in izpeljan strumno, gladko, je uspeh vseeno velik. In če je telovadba še tako preprosta, primitivna — če je izvajana z veliko disciplino, eleganco in lahkoto, potem so tudi najpreprostejše proste vaje zelo lepe in nehote učinkujejo. Vprav pri redovnih in prostih vajah ne odločuje teža gibov, temveč lahkota in eleganca izvajanja. In na to načelniki premalo važnosti polagajo. Že redovne vaje so naravnost užitek za gledalca, če se kar najfineje izvajajo. Telovadci pa se kar boje redovnih vaj, češ, to itak znamo. Pa vprav radi tega, ker jih ne znajo, niso lepe in zato ne prijetne. Eleganca in lahkota pa je tem lepša, v čim preprostejših oblikah obstoji.

Da so mnoge prireditve naših odsekov slabo pripravljene, je vzrok prekratek čas pripravljanja. Vsaka stvar potrebuje gotovo dobo zorenja, če hoče biti dobra. Prireditev tudi in še prav posebno! Če pa odsekovni ali okrožni odbor misli, da zadostuje najsi bo že za organizatorično ali telovadno pripravo 14 dni pred prireditvijo, naj bo najtrdnije prepričan, da bo nastop slab, zelo slab in da noben srečen slučaj tega izpremeniti ne more.

Zato je izgovor mnogih načelnikov na »zastarele programe, ki ne vlečejo več«, največkrat velika samoobtožba. Občinstvo vedno rado gleda mlade fante, če le-ti znajo strumno, elegantno in disciplinirano izvajati svoje vaje (ali so malo težje ali malo lažje, to občinstvo komaj opazi). Če pa je na prireditvi vsak nastop medel, mršav, na vse strani polomljen, da imaš pred seboj bolj čredo kot pa strumno skupino, potem tudi najizbranejši program ne bo delal čudežev.

Vsaka edinica sme nastopati le s svojimi močmi. Izvzete so samo 15 letnice odsekov, blagoslovitve domov in praporov. V tem slučaju se smejo vabiti samo odseki iz dotičnega okrožja in odseki-mejaši.

Ta odločba je že stara. Dvojen namen se je hotel doseči in v resnici tudi dosegel s tem sklepom, ki je bil v začetku zelo neprijazno sprejet. Najprvo se je hotelo s tem omejiti tisto naravnost nesmiselno in negospodarsko »vandranje« od prireditve do prireditve. Vsak odsek je mislil, da je njegova prireditev iz bogve kakšnih krajevnih razlogov tako ogromnega pomena, da ji mora prisojstvosati vsaj pol Slovenije. In tako so romala vabila po vseh odsekih, člani pa vsako nedeljo od kraja do kraja. Saj so mnogokrat težko šli, ni bilo ne časa, ne denarja, toda bilo je potrebno, če so hoteli, da so tudi na lastno prireditev mogli pričakovati častnega odziva. To nezdruvo, negospodarsko in v vzgojnem oziru naravnost škodljivo vsa k o n e d e l j s k o romanje v oddaljene kraje je bilo treba preprečiti, sicer bi morale prireditve same sebe ubiti. Z zgoraj navedeno določbo se je ta namen skoro popolnoma dosegel.

Drugi nič manj važni namen tega sklepa je bil, da se vsaka edinica s prireditvijo prisili, da razvije lastne moči. Saj je doslej marsikateri odsek živel samo od tuje časti in tujega denarja. Sam ni dosti telovadil, niti se dosti pripravljaval — češ, saj pridejo telovadci iz onega odseka in tega okrožja in telovadni nastop bo prvovrsten. Pa je bilo res tako! Po vseh prireditvah je vedno ista vrsta telovadcev kazala na orodju svoje umetnosti, člani iz vseh vetrov zbrani so vadili proste vaje, prireditev je sijajno izpadla, odsek je spravil čisti dobiček in — spal naprej. Take prireditve niso bile samo varanje javnosti temveč naravnost škodljive za delo v odseku.

Tudi ta veliki greh v naših prireditvah se je z zgorajšnjo določbo izbrisal iz organizacije.

Krogla in skok v daljavo naj se pri vseh javnih prireditvah opustita, ker sta za občinstvo brez učinka. Priporočala se prav posebno stafeta in skok v višina ob palici. Zlasti dobro vpliva nastop cele orlovske družine, ki naj bo povsod na sporedu. Pokaže naj zlasti številčno moč, red in disciplino. Izključene so pri nastopu orlovske družine proste vaje. Skušnja za nastop orlovske družine se mora vršiti eno nedeljo (ali praznik) prej po dnevu in mora biti s solničnim zahodom končana. Večerna skušnja je prepovedana. Orlovska družina pomeni člane, članice in naraščaj samo iz domačega kraja. (Konec prihodnjič.)

Dr. Basaj:

Gre za naš orlovski ugled.

Druga stopnja: loterija.

Akcija za Orlovski stadion je stopila v svojo drugo stopnjo: z novim letom se je začela prodaja srečk efektne loterije za Orlovski stadion.

Vprašate, zakaj bi šlo tu za naš orlovski ugled. Gre, bratje, gre za naš orlovski ugled! Loterija je namenjena za zgradbo Orlovskega stadiona. Orlovski stadion ga imenujemo, ker ima služiti predvsem orlovski organizaciji in ker ga ima poglobitno graditi orlovska organizacija. Čim prej ga bo zgradila, tem bolj bo zrastle v očeh našega ljudstva in tudi v očeh nasprotnikov ugled orlovstva.

Če ga hočemo zgraditi, moramo krepko korakati preko vseh stopenj. Prvo stopnjo smo že uspešno napravili. Zbiralna akcija nam je dala približno en milijon kron in stadion smo obdali z lepim ozidjem na treh straneh. Naš ugled zahteva, da tako krepko napravimo drugo stopnjo, da uspešno izvedemo loterijo.

Odgovornost — dolžnost.

Vsak Orel se mora zavedati, da tudi na njem leži odgovornost za naš orlovski ugled, za dograditev Orlovskega stadiona, za uspeh stadionske loterije.

Vsak Orel mora radi te odgovornosti vršiti svojo dolžnost in po svojih močeh sodelovati pri prodaji srečk.

Na vsakega pride le malo.

Pomislimo, kako lahka bi bila prav za prav ta naloga, če bi vsak, pa prav vsak član orlovske organizacije: Orel, Orlica, Orlič, Orličica storil svojo dolžnost. Če bi nas bilo vseh samo 16.000 — pa nas je več! —, bi zadostovalo, da vsak razpeča samo tri srečke. Ponavljam pa še enkrat, da bi jih moral razpečati prav vsak: Orel, Orlica, Orlič, Orličica. Vemo pa tudi, da se marsikdo ne zaveda svoje dolžnosti. Vemo, da nekateri tudi nimajo moči in sposobnosti; to velja posebno za naše male, za Orliče in Orličice. Prav to pa nas sili, da drugi napravimo toliko več, da drugi prodamo vsak — ne po tri, ampak po trikrat tri, ali magari desetkrat po tri srečke.

Če bomo tako delali, potem ne bomo v marcu v zadregi, kam s srečkami, potem bomo v marcu stali pred razveseljivim pojavom, da nam bo srečk zmanjkalo, čeprav jih je bilo tiskanih 50.000.

Živa agitacija.

Skrivnost vsega uspeha leži v **živi in vztrajni agitaciji**. Ako bomo znali voditi živo, vztrajno agitacijo, bo loterija dobro uspela. Zagrizimo se v to stvar! Zamislimo se v položaj, da za enkrat nimamo nobene druge važnejše naloge pri Orlih, kakor da hitro razpečamo vse srečke! Najprej mora biti rešena ta naloga, potem šele pridejo na vrsto druge. Premislimo, da je 50.000 srečk in da morajo biti vse te srečke do 28. marca prodane. Če z živo, vztrajno agitacijo to dosežemo, pomislite, kako bomo lahko sami z uspehom zadovoljni in kako bo zrastel ugled naše organizacije. Marsikdo si bo mislil: »Glej jih Orle, to so pa res pravi fantje. Kar se namenijo, to tudi možato izpeljejo.«

Srečke v žep!

Vprašate: Kako naj vodimo živo, vztrajno agitacijo? Čisto enostavno. Imejte stalno pri sebi v žepu nekaj srečk za stadion. In vsakikrat, ko srečate znanca ali prijatelja, vsakikrat, ko ste v društvu, v družbi, doma ali pri sosedih, vsakikrat hitro srečke iz žepa in po vrsti vsakemu najmanj po eno. Nič se ne bojte, če vam bodo rekli, da ste sitni, da ste nadležni, da samo beračite. Zavedajte se, da je to delo z vaše strani delo in gorečnost za dobro stvar, sitni in nadležni pa so le tisti, ki nočejo za dobro stvar nič žrtvovati. Če bomo takih agitatorjev med Orli imeli kaj dosti, potem bo srečk za Orlovski stadion zmanjkalo že v začetku marca, ne pa šele koncem marca.

Dobitki. — O. P. drži besedo.

Na obratni strani srečk imate napisane dobitke. 194 jih je v skupni vrednosti Din 111.200.—. Zavedajte se in to tudi vsem povejte, da Orlovska podzveza drži besedo. Do pare in dinarja bodo dobitki nabavljeni za tako ceno, kakor je razpisano, t. j. pohištvo za 25.000 Din, motorno kolo za 20.000 Din, blago za nevestino opremo za 15.000 Din, srebrn servis za 10.000 Din itd. Kolikor so cene do danes padle, za toliko se bo nabavilo boljše ali več blaga.

Nekaj navodil.

Bratje, ne preostaja nam mnogo časa, vendar pa dovolj, da srečke razpečamo, ako se bomo razpečavanja oklenili s pravo gorečnostjo in ako bomo razvili zadosti živo agitacijo za razprodajo. Zavedajmo se posebno sledečega:

1. Zneske redno **tedensko** nakazujte Podzvezi po položnicah.
2. Posvetujte se v **odborovni seji**, kaj naj se za uspešnejšo prodajo srečk še podvzame.
3. Kjer ste srečke že prodali, **naročite hitro druge**.
4. **Greh je, ako srečke kje ležijo**. Bolje je, da se vrnejo Podzvezi, in sicer takoj, kakor da bi obležale kje v kakem predalu do 28. marca neprodane.
5. Prodaja srečk naj bo redno tudi **na razgovoru pri fantovskih večerih**. Ugotovite ob tej priliki, kateri bratje so izvršili svojo dolžnost, kateri je pa še niso.

A. Hromski:

Ali „Mladost“ ali „Vigred“?

Ubogi urednik! Pa so vas dregnili v pretečenem letu Orli od nekod, češ: „Treba bo gledati, da nas Orlice ne prekose s svojo „Vigredjo“! Bore urednik, učeni ste učeni, toda preskromni, da bi razpravljali o tako kočljivi zadevi. Ali hočete stvar prepustiti meni? Ker ni izključeno, da, celo verjetno je, da ti „kritiki“ niso osamljeni, vam povem na uho: Orlice so včasih ravno nasprotnega mnenja. Nastane vprašanje: kdo ima prav?

Odveč bi bila razprava v listih samih, ki po mojih mislih popolnoma odgovarjata svojemu namenu. Škratek, ki nam meša pojme, tiči v nas samih in je duševnega značaja.

Je pač lastno človeku, da skuša prodreti v tajne svojega bližnjega. Marsikoga sili v to tudi skrb za bodočnost in tako se zgodi, da fantje često z vso resnostjo studirajo vsebino orliške „Vigredi“ (in nasprotno), med tem ko svojemu glasilu še z daleka ne posvečajo tiste pozornosti, ki je tako potrebna za pravo umevanje. Povsem naravno je torej, da pri takem zanimanju izlušči pravo jedro poučnega članka, četudi je včasih skrito pod grenko in hrapavo lupino, dasi ni namenjen njemu (njej).

Nič nimam proti temu, če kdo poškili čez plot v duševno kraljestvo drugega ter se pri tem uči in spoznava, ali dolžnost vsakogar do samega sebe je, da tudi svojemu glasilu posveča vsaj tako vnemo. Prepričan sem, da bi bilo tedaj konec vsem krivim domnevam.

Moja sodba o listih pa je ta: Oba sta dobra. „Mladost“ je boljša za Orle, „Vigred“ lepša za Orlice. Ker pa je različna naša narava in po njej naša naloga, se po tem ravnata tudi lista: „Vigred“ poleg res globokih člankov, s katerimi razširja obzorje deklishe duše, tudi tako po domače čeblja in kramlja s svojimi dekleti, da je človek lahko vesel ob zavesti, da še bivajo nepokvarjene duše, ki se zbirajo okrog nje in se na ta način vzgajajo v omiki srca. „Mladost“ pa kuje iz fantov značaje kremenite, da bodo ob času obiskanja z železno roko vodili čolnič življenja. Obeh glavni smoter pa je, dvigniti mladi svet iz močvirja sveta k Resnici in Lepoti.

Komunizem prvih kristjanov.

(Sv. Pismo — k socialnemu vprašanju.)

„Bili so pa stanoviti v nauku apostolov in bratski skupnosti, v lomljenju kruha in molitvah. Sprehajal je pa strah dušo slehernega; tudi se je v Jeruzalemu po apostolih godilo mnogo čudežev in znamenj, in strah je bil velik med vsemi. Vsi pa, kateri so vero sprejeli, so bili skupaj in so imeli vse skupno,*) posestva in premoženje so prodajali in jih razdeljevali med vse, kolikor je kdo potreboval. Vsak dan so enodušno še prihajali v tempelj, lomili po hišah kruh in uživali jed z veselim in preprostim srcem, hvaleč Boga in priljubljeni pri vsem ljudstvu. Gospod pa je vsak dan pridruževal takih, ki naj bi se zveličali.“ (Apd 2, 42—47.)

„Množica teh, ki so verovali, je bila enega srca in duha; tudi nihče ni govoril, da je kaj tega, kar je imel, njegovega, ampak jim je bilo vse skupno.**) In z veliko močjo so pričevali apostoli o vstajenju Gospoda Jezusa Kristusa in vsi so bili zelo priljubljeni. Zakaj ni ga bilo ubogega med njimi; kolikor je namreč bilo posestnikov zemljišč ali hiš, so jih prodajali in ceno za prodane stvari prinašali ter polagali k nogam apostolov. Delilo pa se je vsakemu, kakor je kdo česa potreboval. Tako je Jožef, ki so mu apostoli dali priimek Barnaba — po naše sin tolažbe — levit, doma s Cipra, imel njivo, jo prodal in denar prinesel ter položil k nogam apostolov.“ (Apd 4, 32—37.)

Pretresljiva kazen Ananija in Safire, ki sta prodala posestvo in si pridržala nekaj od skupnička. (Apd 5, 1—11.)

*) Skupnost premoženja ni bila zapovedana, ampak prostovoljna. Globoko pojmovanje Jezusovega naročila o ljubezni do bližnjega, Gospodov nauk o bogastvu, samoodpovedi in ponižnosti, njegov zgled, zlasti pa milost božja, ki jo je Sv. Duh v bogati meri delil mladi cerkveni občini: vse to je nagibalo prve kristjane, da so izvrševali junaška dela ljubezni do bližnjega.

Carantanus:

Sv. Urh — Sv. Helena — Sv. Krištof.

Naši narodni mejniki na severu.

I.

„Zlata knjiga“ zahteva od Orla globoke ljubezni napram slovenskemu ljudstvu. V narodnem oziru nalaga Orlu dolžnost, da se zanima za slovenske narodne manjšine in da jih brani pred tujim nasiljem.

Namen tega članka je, bistriti čut za to narodno dolžnost predvsem kar zadeva severni del našega naroda.

Kdor je Orel, ta ljubi slovensko ljudstvo, njemu je pri srcu celokupni slovenski narod: od Gospe svete do Adrije, od italijanske nižine do ogrske ravnine. Zato mora biti skrb vsakega Orla, da pozna vso slovensko zemljo, zlasti tudi zaslužnjene dele slovenske zemlje. Kajti, ne moremo ljubiti, česar ne poznamo. Spoznavaj samega sebe, je rekel grški modrijan. „Spoznavaj svojo domovino,“ je prva zahteva domovinske ljubezni.

Orel! Danes hočem obrniti tvoj pogled proti severu. Oziraš se po slovenski zemlji, in do kam sega tvoj pogled? Do Karavank? Res, vrh Karavank so postavili državne mejnike. A tvoje bistro oko se ne ustavi vrh Karavank. Slovenska zemlja sega še dalje, in tudi tvoj pogled sega dalje preko Karavank, tja čez Dravo preko Celovca na Gosposvetsko polje in se ustavi šele vrhu gora: Sv. Urha (1018 m), Sv. Helene (1056 m) in Sv. Krištofa (901 m). Sv. Urh in Sv. Helena stražita Gosposvetsko polje, Sv. Krištof ob Krki pa stoji ob severnem robu prelepe, rodovitne Celovške ravnine. Pod Sv. Urhom stoji Krnski grad, kjer je nekdanj slovenski kmet ustoličeval novega vojvodo.* Pod Sv. Heleno na Gosposvetskem polju je nekdanj stalo imenitno rimsko mesto Virunum, in komaj četrte ure od razvalin mesta Virunum stoji vojvodski prestol, kamor se je po ustoličenju vsedel novoumeščeni knez in prvič vršil svojo vladarsko oblast.

Do vrh Dobrača (2167 m) pri Beljaku in od vrh Svinške planine severno od Velikovca sega slovenska zemlja. Do tja sega Orlov pogled, ko pregleduje slovensko zemljo proti severu. (Dalje.)

* Več o tem, kakor o slovenski Koroški in o koroških Slovencih sploh, beri v knjižici „Na Koroško!“ Izdala Jugoslov. Matica, tiskala Cirilova tiskarna v Mariboru. To informativno knjižico (stane samo 16.— Din) bi moral čitati vsak slovenski Orel.

Škender:

Štefan vipavca!

Štefan vipavca, kdor ne verjame, ljudje: Lažejo: zemlja je solzna dolina,
s smehom prešernim premeril ves božji svet
bom polja naša, naše ljube goré. je v turobo in žalost zaklet. —

Jaz bom ukal v življenje, z zrelo mladostjo v očeh,
s krivci za trakom zelenim, s pojočo krejčjo v pestéh:

Fara na korajžo! —

Viktor Kocijančič:

Bolečina — dobrota?

Brrr! — bo dejal kdo, ki so ga že kdaj mučile bolečine, pekoče, bo-deče, trgajoče, ostre, tope in ne vem še kakšne — tega pa ne priznam. Kurja polt me obliva ob misli na take dobrote! Bolečina ni dobra in dobrota vse-kakor ne boli, sklepamo navadno.

Tudi meni samemu niso ljube bolečine, kakor nobenemu človeku ne. Toda bolečina se ne pojavi sama in radi sebe; vedno ji je vzrok neka izpre-memba v ustroju našega telesa, recimo: bolezen. Z bolečino se nam navadno predstavi bolezen; tukaj sem! Boli te in radi bolečin, včasih neznosnih (spom-nim na zobobol!), se zateče revež k zdravniku po pomoč. Zdravnik pa, ki vidi ozko zvezo med bolečino in boleznijo, skuša odpraviti vzrok bolečine,

to je bolezen. Le, kjer se bolezen ne da ozdraviti, lajša z zdravili samo bolečine.

Zdrav si. Loti se te bolezen; boli te skoro nič, druge težave tudi niso velike. Hodiš okoli, delaš in za te majhne težavice in neugodnosti se ne bri- gaš in se tolažiš, kakor še tisoči nespametnikov: bo že minilo. Pa ne! Končno greš v bolnico, k zdravniku in boleč odgovor te udari: prepozno! Ne misli, da sem si to izmislil! Rak je že ena teh zahrbtnih bolezni! Bolečine so bile neznatne, ali vsaj ne tako velike, da bi te prisilile k iskanju pravočasne po- moči, in življenje je zate zašlo.

Človek, ta najimenitnejša stvar na zemlji, je premalomaren, nepazljiv, včasih za manjše boli neobčutljiv, ali pa v stvarno življenje tako zaverovan, da posodi svoje duše ne posvečuje nobene skrbi. Šele ostra bolečina ga pri- sili, da se odzove bolezni in pogleda za zdravljenjem. Kakor da bi narava poznala naše slabosti, je poskrbela za tako grenko sredstvo.

V koži imamo fine razrastke živcev in ti nam posredujejo razne ob- čutke: za toploto, za hlad, za bolečino, za tip in še za kaj; za vsak občutek so posebne točke. Tanke živčne nitke se združijo v živce, ki na svojem potu v hrbtni mozeg dobiva vedno še novih živcev. Hrbtni mozeg vodi v možgane in tu šele občutimo bolečino in druge občutke.

Živčna substanca je zelo občutljiva. Če se nerodno nasloniš na roko, ti začno, kakor pravimo, mravljinca lesti po nji in roka ti zaspi. Zakaj? Vsled nerodnega položaja, si pritisnil živec ob kost in stisnil tudi žile, da se živec slabše hrani, pa je odpovedal službo; če se vščipneš v „zaspalo“ nogo, je skoraj ne čutiš. Toda to kmalu izgine!

Razni vzroki in bolezni pa lahko uničijo občutljivost za vedno. Goba- vost večkrat uniči živce v koži in so zato gobavci zelo izpostavljeni raznim poškodbam.

Če je hrbtni mozeg prestreljen, prerezan ali drugače uničen, bolnik na mestih, ki so vživčevana od poškodovanega mozga, ne čuti bolečine. Je pa tudi hrom, če so uničeni živci za gibanje; nog ne more premakniti, bolje bi bilo, da bi bil brez njih. Strašna bolezen, zamotana in težko umljiva. Pa rajši bom priklical v spomin moment iz vsakdanjega življenja.

Kadar hočemo uveljaviti svojo voljo, udarimo ob mizo, čeprav z močjo, vendar toliko previdno, da si ne bi poškodovali roke. Vemo namreč že na- prej, da to boli. Če bi bili neobčutljivi, bi pa udarili, da bi kosti popokale in vsi prsti odleteli. In kako bi noge okresali, vsak po svoje! Z vročo jedjo bi se opekli in z dogorevajočo cigareto prismodili jezik, ustnice. Majhne ra- nice bi zrastle na koži kakor pod noč zvezde na nebu, kdo bi se brigal zanje! Velike poškodbe bi nas pa uničile, starost doživeti bi bilo težko. Pa to je že skoraj roman.

V Nušičevi „Sumljivi osebi“ (igrokaz) pisar in priča zaporedoma sedeta na stol, ki so ga prijazni kolegi oskrbeli s šivankami. Z bolestnim obrazom odskočita oba nesrečneža, to ju je moralo zaboleti! Pri neobčutljivosti pa Nušić teh trikov ne bi mogel izrabiti! Pa tu sem zopet zašel!

Iz navedenega je razumljivo, da bolečine imajo svoj pomen za naše živ- ljenje in zdravje; res je pa tudi, da so včasih presilne za kake malenkosti, in da v takih slučajih izgubijo svoj pomen. Narava je usmerjena v eno stran, pa ne dela izjem.

Brat! Koliko si že prodal srečk za Stadion?

Orlovska pisma

Dragi Joža!

Če Ti danes pišem o nečem posebnem, vеди, da to moje pismo ni brez vsake podlage. Zdi se mi namreč, da se prav zadnje dni godi s Teboj nekaj posebnega. Morda me je moje opazovanje zmotilo! Morda —! A bodi kakorkoli, spregovoriti Ti hočem vseeno besedo o ljubezni.

Saj veš, ljubi moj Joža, da Te dobro poznam in da zato tudi vem, da Ti za svojo okorno in nekoliko trdo zunanostjo skrivaš prav mehko, občutljivo srce. Občutljivo rahločutnost svojega srca si v zadnjem času tudi sam preveč skusil.

Dejstvo, da je Bog utvaril moški in ženski spol, Ti je že dolgo znano, ampak te stvari Te pbljize niso prav nič zanimale. Z ženskami je pokora in križ — so rekli starejši in Ti si modro kimal. Če si prišel skupaj z deklicami, si jih dražil, jih obkladal s priimki, jim po možnosti nagajal in se z njimi tudi prav po paglavsko spoprijel, če je le nanesla prilika. — To je Tvoja fotografija iz prejšnjih let. Pa danes? Za ves svet ne bi storil več kaj takega! Čudno si se spremenil. V dekliški družbi nisi nič več tako prost. Celo na to gledaš, da Tvoj nastop napravi nanje dober vtis: da so Tvoje besede, posebno pa še dejanja fantovska, da, moška! —

Toda usoda se je približala z urnimi koraki. Vse tisto nedoločno, nemirno hrepenenje po nečem daljnem, neznanem, ki je širilo prsi in se nazunaj javljalo v raztresenosti in sanjavosti, se je naenkrat oklenilo določenega predmeta in ga objelo z vso silo. Našel si »njo«! Nič se ne sramuj priznati!

Presrečen si, če jo vidiš, kaj šele, če z njo govoriš, čeprav le par besedi. Sicer se Ti pri tem nekam slabo godi. Pretuhtal in pripravil si zanj polno najlepših besedi, ko se pa srečata, pa zgubiš vso sigurnost, nič pametnega noče z jezika in končno zineš kakšno o vremenu ali pa še kaj bolj neumnega. In kljub temu si vendar neznansko srečen, presrečen, če slutiš, da ona ljubezen vrača. Potem radost kipi do vrhunca in Ti si najsrečnejše bitje na zemlji.

In njena lepota, lepota te Tvoje Pepce! Oči sinje, kakor nebo, — lasje kot morska vila, lička, nosek in sladka ustka: očarljivo! Drugi (ki pa seveda nič ne razumejo in nimajo nobenega okusa) pravijo, da ima vodene oči, lase kakor predivo, da govori nekam cmokasto, da nima pet svojih zob, hodi pa tako, kot bi česen tolkla. Resnica je, da nekoliko šušlja in se pri hoji majceno ziblje, toda ravno ta napaka ni napaka, ampak prednost, ki ji imenitno pristoja in Ti bi je ne hotel slišati ne videti drugačne.

Le to želiš, da bi jo čim večkrat videl, čim več ž njo govoril. Če pa ni mogoče, hite vsaj misli do ljubljene. Vsaka ločitev povzroča bolečine in srce hrepeni po trenutku, da se zopet snideta. Tak si, kakor tisti mladi kosec, ki z bridko koso podira travco in pri rožicah misli na svojega dekleta, biserna rosa ga spominja njenih oči, ponosni mak njenih lic, jagoda njenih rdečih ustnic in prepeličnih »pet-pedi« njenega smeha. Iz jutranjih meglic se izoblikuje njena podoba, bele večerne koprene, v katere skriva dan svoj umik pred nočjo, predejo smehljajočo dekliško glavico... tudi Tebi, ki Ti je Tvoja Pepca sanja fantovih sanj čez dan in čez noč.

Ali ni morda tako? Ali je celo še huje?

Pridiga pride sedaj, si misliš in Te že vidim, kako se pripravljaš na odpor. Prazen strah! Ugotovila sva le stanje bolezni — ker nič drugega kot to je zaljubljenost — sedaj se bova o tej kočljivi stvari prav pametno pomenila, če le hočeš biti malo pozoren.

Že sem omenil, da ljubezen išče potov za združitev. To je njen cilj, to je njen namen: da se dva, ki se ljubita, združita in v skupnem življenju tudi vedno združena ostaneta. In to je ravno v zakonu. Zakon ni človeška, ampak božja ustanova. Bog sam je položil v srce nagnjenje do drugega spola, on sam je tudi ustvaril dva, moža in ženo, ker je za večino ljudi hotel, da najdejo svojo srečo v svetišču družinskega življenja. Božja volja je, da iz duševno-telesne enote zakoncev vzklije brstje novega življenja in se tako vedno znova spolnijo vrzeli, ki jih seka smrt v človeškem rodu.

Večkrat se že jako zgodaj vzbude v mladem človeku ti nagoni, da narava čim gotoveje doseže svoj veliki namen: združenje moža in žene. Narava hoče zakon na nekak način izsiliti. Zakon in potomstvo, to je glavni cilj, za katerim streme ti najmočnejši človeški nagoni. Vsa poezija ljubezni in njeno osrečujoče čustvo, vsa radost ki jo občutijo ljubca srca, ni sama sebi namen, ampak je samo sredstvo, ki naj pospeši glavni namen ljubezni: zakon. Ako ni upanja na zakon, potem je vsako ljubezničenje brez miselnosti, brez cilja, naravnost krivično in se mu je treba odločno upreti. To jasno zahteva zdrava pamet, tu je potreba, da se srce ukloni vesti in razumu.

Sedaj pa tudi veš, dragi Joža, kako moraš Ti ravnati. Ker ni upanja na zakon, vsaj ne v bližnji bodočnosti, si vse to izbij iz glave in srca in ne prikladaj z novimi ljubezenskimi vtisi goriva na ogenj, ki more upepeliti Tvojo in njeno življenjsko srečo. Vem, Joža, da se Ti bo zdelo to stališče strogo. To je boleča operacija! Toda, če pošteno in resno preudariš, moraš uvideti, da je vsako drugo naziranje nepošteno in le streže nižji človeški naravi. Če hočemo, da bo kdaj kaj iz nas, je treba, da se zgodaj navadimo obvladati svoja čustva. Tudi ne boš mogel tajiti, da si s tem vzgojimo silno moč volje, ki bo kos najtežjim nalogam življenja. — Neobrezano drevo podivja, neobrezana trta rodi viniko; fant, ki se iz vsega početka ni potrudil, da uravna in gospoduje nad svojimi srčnimi čutili, pada iz ene ljubezenske mrzlice v drugo. Zoprna mehkužnost in smešno poniževalne ljubezenske pustolovščine zaznamujejo potek njegovega življenja.

Tako torej, dragi moj Joža! Ker vidiš, da je Tvoja ljubezen brez smisla, da se temu klicu narave še ne moreš odzvati kakor Bog hoče in dopusti, namreč v krščanskem zakonu, — zato se takim nagnjenjem odločno ustavi in se bojuj vse dotlej, da se Ti odpre možnost poštenega krščanskega zakona.

In še to, Joža, je treba premisliti. V ženskih srcih in glavicah napravijo ti ljubezenski pojavi še vse večjo zmešnjavo, ker je njihova čud še veliko nežnejša in občutljivejša. Fant, ki vidi, da iz te moke ne more biti zaenkrat nič kruha in je pošten, ne bo begal in skrunil teh dekliskih čustev in tako uničeval njen značaj in njeno srečo.

Tu je treba poštenosti in moške resnosti. Čim angelska in čistejša se Ti zdi Tvoja izvoljenka, tem bolj jo rešpektiraj! Pusti, da se iz nežnega popka brez umetnih in kvarnih vplivov razcvete najlepša roža, ki bo nekoč Tebi in sebi osrečila življenje.

Delo je in bo Tvoja rešitev. Fant, misli že sedaj na svojo bodočnost, da ne bo Tvoja mladost kakor jesenski podlessek: malo cvetja pa nič sadu. Misli na to, da si nekoč ustvariš lastno ognjišče! Ne visi kar tako brezskrbno v zraku v dobri veri, da vse prinese srečen slučaj. Večkrat pomisli, kaj hočeš! Delaj pridno in bodi varčen, da si tako ustvariš predpogoj za bodočo srečo družinskega življenja.

V pozdrav Ti kličem iskreni: Bog živi!

Vdani brat Janez.

Prvi orlovski odsek v Domu duhovnih vaj.

Št. Vid nad Ljubljano.

Naš orlovski odsek obhaja letos prvi — kakor znano — 20 letnico svojega obstoja. Mnogo je v tej dobi doživel prijetnega in neprijetnega, vselej pa je po možnosti vršil stavljeno mu nalogo, ki jo ima vsaka izmed številnih celic naše lepe, kulturnovzgojne mladinske orlovske organizacije. Res je, da se v »Mladosti« le malokdaj oglasimo, to pa zato, ker smo, odkar imamo zgrajen novi Ljudski dom, vsi člani, osobito pa funkcionarji, zelo zaposleni z delom, ker sodelujemo tudi pri Blaž Potočnikovi Čitalnici, ki obenem z jubilejem našega odseka obhaja letos svojo 60 letnico obstoja in ki je takorekoč mati vsega katoliškega prosvetnega gibanja v župniji.

Zaznamovati nam je v osekovno kroniko zopet lep, vesel in časten dogodek v zadnji dobi, namreč duhovne vaje za članstvo našega odseka, ki so se vršile

Orli iz Št. Vida nad Ljubljano v Domu duhovnih vaj.

v dneh 16.—20. januarja t. l. v Ljubljani v novem »Domu duhovnih vaj«. Čuli smo že poprej marsikaj o le-teh, toda nekako malomarno pa tudi boječe smo mislili nanje. Pri eni izmed zadnjih sej pa nam je g. dekan Zabret kot naš duševni vodja vlil novega poguma. Zmagal je in šli smo. Ni nam žal! Saj veste, bratje, da smo Orli, sicer vneli za vse lepo, mnogokrat še vse premalo navdušeni. Saj se radi udeležujemo verskih vaj in obredov, saj smo organizirani v krščanski organizaciji, čitamo lepe knjige, nabožne in druge liste, podpiramo razne dobrodelne akcije, sodelujemo pri agitaciji v prid katoliškemu razmahu med ljudstvom sploh. Toda duhovne vaje so nam pokazale šele, kako plitvo orjemo našo krščansko prosvetno ledino, ako se duhovno vse boljše ne poglobimo: V duhovnih vajah se nam šele nudi prilika v prvi vrsti spoznati in orientirati samega sebe. In tega nam je treba, če hočemo pri svojem delu dosegati boljših uspehov.

Nekako plaho smo prestopili prag »Doma duhovnih vaj«, a kmalu smo imeli priliko prepričati se, da je bila naša prvotna bojazljivost brez podlage. Govori g. voditelja, ki so nam veljali kot premišljevanja, so napravili v nas globok vtis in na podlagi teh je bila potem dolga spoved zelo lahka.

Vsak se je počutil, kakor bi se bil šele nedavno rodil. Skupne molitve, ki smo jih opravljali v kapeli fantje sami, so nam delale vtis, kakor da bi bili vsi fantje člani le ene rodne družine, že od nekdanj skupnega življenja vajene. Stanovali smo vsak v svoji lično opremljeni sobici, kjer je vladala prava zaželjena tihota in popoln mir pred zunanjim hrupom, tako, da smo se v resnici počutili, kakor da smo samo z Bogom na svetu. Prehrana v zelo okusno opremljeni obednici je bila izvrstna. Med obedom in večerjo nam je čital duhovni novinec življenjepis Ernesta Mlakarja iz knjižice »Rožica s Krasa«, kar je bilo jako primerno. Da je bilo molčanje vse tri dni važen predpogoj k dobremu uspehu duhovnih vaj, je obsebi umerno.

Odnegli smo nepričakovano dobre vtise. Zato smo tudi sklep nesli s seboj, da izpodbudimo še druge bratske odseke k posnemanju. Njim naj velja ta opis! Poslužujte se duhovnih vaj, ne bo vam žal! Brat Orel iz Banjaluke v Bosni nas je blagroval za tako hišo. Bil je po naključju tudi on pri duhovnih vajah z nami navzoč. Zato, bratje, zavedajte se tega! Za pristojbino, ki jo žrtvujete, imate v hiši popolno oskrbo. Ne bo težko spraviti skupaj zneska, treba je le volje in gre. Na mesec en liter vina manj pa bo šlo. Pa so tudi še drugi načini varčevanja. — Bog živi!

Ivan Cerar, tajnik.

(Odseku, ki se je pri odzval vabilu in pogumno ter tako številno pohitel v hišo duhovne obnove, želimo mnogo posnemačev! Čujemo, da se je priglasil tudi odsek iz Cerknice. In smo prepričani, da pridejo še mnogi drugi. — Op. uredništva.)

To in ono

Telovadba in sport.

Zbira Stanko Jeglič.

Visoko odlikovanje. Slovenski arhitekt profesor Josip Plečnik je bil imenovan za častnega člana Češke akademije znanosti in umetnosti v Pragi.

O potrebi telesnih vaj za kmetško mladino piše dr. Meyer v »Soziale Kultur«. V članku pravi, da je v zadnjih letih zanimanje za gojitev sporta pri nemški, tudi podeželski mladini jako naraslo. Za gojitev telovadbe, plavanja in podobnega sporta pa je pred vsem treba dobiti primernih prostorov. Sicer to v tehničnem in finančnem oziru ni tako težavno, le da ima oblast smisel za to, pa že gre. Kajti gotovo je, da nam bo mladina za to zelo hvaležna, čeprav zdaj še ne uvidi vseh dobrih posledic, ki jih prinaša sport. Na odpor bomo pač naleteli pri tistih ljudeh, ki se drže starega, ki vsako novotarijo od daleč gledajo. Pa bodo dejali, čemu telovadba, plavanje, turiztika za podeželsko mladino? Mar se ne zgiblje ta dovolj že pri svojem vsakdanjem delu in se tam navzije svežega zraka? A proč s takimi predsodki! Da dosežemo kar največjo sposobnost ljudi

za to ali ono delo, je treba upoštevati vsa sredstva. V ta namen ne zadostuje le temeljita telesna izobrazba in kaka pravila o higijeni, ampak tudi vzgoja volje in stanovitnosti v npravnosti, kar pa ravno dosežemo s telovadbo, plavanjem itd. Za podeželsko mladino so potrebne zlasti vaje v gibanju, tek, skok, ki napravi vse telo bolj spretno, ročno. Jako koristno je plavanje, kjer morajo delovati vsi deli telesa in vplivajo vsi trije imenitni zdravniki: solnce, zrak in voda. — Vedeti moramo, da vse te vaje niso same sebi namen, ampak da napravijo telo bolj spretno in odporno. Pod večim in prijateljskim vodstvom se razvijajo potem tudi npravne vrednote, ki leže skrite v gojitvi telesnih vaj. (Primerjaj podoben članek v lanskem »Mladosti«! Op. uredn.)

Naši bratje v Primorju se prav pridno gibljejo. V teh dneh so imeli telovadni tečaj, ki je bil velike važnosti za odseke; zato je vsak odsek poslal na tečaj načelnika ali pa njegovega namestnika. Na tečaju so se vadili v prostih vajah, poveljevanju, redovnih vajah, skupinskih vajah in v orodni telovadbi; v večernih urah pa so imeli predavanja o organizatoričnem vodstvu odsekov ter o terminologiji (izrazoslovju).

Za dostojno praznovanje nedelj in praznikov so se na Nemškem zavzeli v mnogih krogih. Tako se je izjavilo tudi več zastopnikov mladinskih in sportnih organizacij. Zanimive so izjave protestantskega generalnega superintendenta Weßela, da mora vse ljudstvo, tudi mladina, dostojno proslavljati praznične dneve. Gotovo zasluži, pravi Weßel, priznanje vsa društva in zveze, ki streme za telesno okrepitvijo in duševno vzgojo svojih članov ter to z vsemi sredstvi tudi vrše in pospešujejo. Prireditve takih društev pa naj ostanejo v zmernem številu, ker je to prav in potrebno. Vidimo pa, da se število različnih prireditev v zadnjih letih jako kopiči in da se vse te prireditve vrše navadno le ob nedeljah in praznikih; treba pa jih je omejiti zlasti zato, ker nekatere prireditve moralni razkroj naravnost pospešujejo in služijo alkoholu, ki s svojimi pogubnimi posledicami kvarno vpliva na ljudstvo in na tak način onečaščuje nedelje in praznike. Proti temu pa je treba odločno nastopiti; nasprotno pa društvom, ki zasledujejo višje cilje, pomagati in sodelovati pri njihovih prireditvah.

Zimski sport zelo goje švicarski in nemški telovadci. Mnogo društev je organiziralo v ta namen posebne oddelke. Tudi prirejajo tečaje, na katerih razpravljajo o gojitvi zimskega sporta.

Sokolsko telovadišče v Pragi, zgrajeno za VIII. vsesokolski zlet, bo imelo prostora za 144.463 ljudi, med temi za 129.543 gledalcev. Na telovadišče bo lahko šlo 14.400 telovadcev, 120 godbenikov in 400 rediteljev.

Univerza v Pittsburgu (Sev. Amerika) si je zgradila lastni stadion, ki je stal 2 milijona dolarjev (112 milijonov Din). Na tribunah je prostora za 100.000 sedežev. Stadion je eden največjih v Ameriki.

Francoski kat. skavti. Od 26.—29. dec. 1925 se je vršil v Dijonu (izg. Dižonu) na Francoskem I. narodni kongres francoskih kat. skavtov. Udeležba je bila zelo obilna. Temelj njihovih posvetovanj je tvoril govor sv. očeta Pija XI., ki je ob priliki mednarodnega romanja skavtov v Rim v preteklem poletju označil katoliške skavte kot odlično mladinsko organizacijo in pohvalil zlasti njihovo metodo pri vzgoji mladine. — Kljub kratkemu obstoju morejo skavti na Francoskem pokazati že mnogo uspehov. Velike ovire so se jim stavile nasproti pri ustanavljanju in odstraniti so morali mnogo predsodkov, a danes so skavti razširjeni že skoro po vseh pokrajinah Francije. Udeležence je pozdravil dijonski škof Landrieu (izg. Landrjú) v stolni cerkvi, kjer jim je v lepem govoru razložil, kaj Cerkev in država pričakujeta od kat. skavtov. Zborovanja so se udeležili tudi zastopniki angleških in belgijskih kat. skavtov.

Sprehod po sportnem polju. Najbolj naraven sport je tek. Tek so gojili in ga gojijo vsi narodi. Z njim v zvezi je skok, bodisi na daljavo ali v višino ali čez zapreke

itd. Najboljši tekač na srednje razdalje, 1500 do 10.000 m, je Finec Nurmi; 5000 m je pretekel že prej kot v 14 minutah in pol. Na svetu imamo 15 tekačev, ki pretečejo 5000 m prej kot v četrte ure. Za 10 km potrebuje Nurmi okoli pol ure. Lani je bil v Ameriki in je vse posekal, kar se mu je postavilo po robu. — Tekače na kratke razdalje imenujemo sprinterje. Nekateri jo zadrviyo tako, kakor bi jih izstrelil. 100 m je pretekel Amerikanec Paddock v 10 sekundah in štirih desetinkah sekunde (10.4), 200 m pa v 20.9. Sedaj je šel v Ameriko izborni nemški sprinter Houben, ki je pretekel 100 m že v 10.5; v Ameriki bo imel vse prvostvne tekače proti sebi. Z njim je šel Norvežan Hoff, ki je skočil s palico že 4.25 m visoko, in še dva druga. V Ameriki je doma Osborne, ki je skočil v višino (brez deske) 2 m in 6 cm!; tam je tudi črnc Hubbard, ki je skočil v daljavo že 7 m in 89.6 cm!, enkrat celo 7 m in 92 cm, pa takrat ni bilo komisiye zraven, da bi mu bila to priznala. — Na Francoskem se je pojavila velika zvezda; je pa to Rigoulot. Šele 23 let je star, pa dvigne z desnico od tal z enim samim potegom nad glavo 101 kg, in sicer tako, da mu je roka nad glavo iztegnjena in da ročko obdrži. Z obema rokama je potegnil na ta način že 130 kg. Na prsi dal — brez počivanja ob trebuhu — in kvišku sunil je že 165 $\frac{1}{2}$ kg, od tal dvignil in se s to ogromno težo zaval na je pa 282 kg. Kaj porečeš na vse to?

Raznoterosti.

Priobčuje dr. Vinko Šarabon.

Pri Berlinu so zgradili stolp za brežično brzojavlanje, 284 m visok. Najvišja stavba na svetu je Eiffelov stolp v Parizu, 300 m visok. Razlika med obema stolpoma je torej samo 16 m. Nemški stolp stoji popolnoma prosto, na treh nogah, ki so oddaljene druga od druge 60 m; zasedrane so v porcelanasti podlagi, kojih vsaka vzdrži pritisk 400 ton. Ker je stolp 700 ton težak, je podlaga torej jako trdna. Od 20 do 20 m so v ogrodje stolpa vzdani vmesni odri. Sredi je cev; v cevi je dvigalo za dve osebi, okoli cevi pa vodijo navzgor polžaste stopnice. Proti vrhu se stolp zožuje. Ves je zavrt v močnejše in manj močne žice, ki jim pravimo antene, tako da se vidi kakor gozd. Okoli glavnega stolpa stoji šest jamborov, 210 m visokih; antene teh jamborov so pritrjene na glavnem stolpu v višini 230 m. Stolp odda lahko naenkrat 20 brezžičnih pošilk.

Pa ta stolp ne bo dolgo časa najvišji. Inženar Honnef, ki ga je zgradil, ima že druge načrte: v Srednji Nemčiji bo napravil stolp, ki bo 600 m visok! Pomisli, kaj je to! Šmar na gora se dviga nad Ljubljano 370 m, Sv. Jošt nad Kranjem 460 m, Kum nad Trbovljami 1000 m. Namen stolpa bo izrabljanje vetra v svrhu nabave elektrike. V višini 250 metrov bodo postavili velikanske vrteče se

stolpe, dimnikom podobne; njih premer bo znašal 250 m. Dalje bo tam dvanajst propelerjev itd. Ujeli bodo toliko vetra, da se bo cena elektrike znižala najmanj na eno četrtno sedanje cene, včasih pa tudi na desetino. Poleg tega bodo napravili v višini 300 ali 400 m gostilno, 40 m višje brezžično postajo, nato zavode za znanstvene namene in dvigala. Kdor bo hotel peš na vrh, bo porabil poldrugo uro ali dve.

V Münchenu na Bavarskem so zgradili stavbo za razpošiljanje zavojev. Poslopje je okroglo, v sredi je razdeljevalna centrala. Šest uradnikov vodi razdelitev; zavoji se pogreznejo, zdrsnejo, drčijo po vrtečih se jermenih in pridejo v skladišče, ki jih je šest; tam čakajo avtomobili in oddrdrajo z zavoji proč. Na ta način razdeli šest uradnikov 8000 zavojev v eni uri! Po prejšnjem načinu je bilo za isto delo potrebnih 45 uradnikov.

Na Angleškem pa uporabljajo aeroplanes za prevoz hitre pošte, železnica jim je prepočasna. Pri večjih mestih je zunaj na prostem poseben prostor, nezazidan, močno razsvetljen, viden tudi ponoči. Aeroplan prileti, poštar spusti pošto vrečo dol, na vreči je pritrjen padalni dežnik; v gotovi višini se dežnik sam odpre, vreča pada polagoma dol ter se pisma nič ne pokvarijo. Spodaj čakajo avtomobili in odhitijo s pošto v mesto.

V Berlinu gradijo plavalnico, ki bo največja na svetu. Merila bo 3200 m², dočim merijo vse druge berlinske plavalnice skupaj 3000 m². Kopalo se bo lahko naenkrat 3000 ljudi; glavni oddelek bo 100 m dolg in 35 m širok. Največja globina bo znašala samo 1 m 60 cm in bo postajala proti robovom manjša. Okoli in okoli bo plavalnica obrobljena s 15 m širokim pasom iz morskega peska, ki ga bodo električno segrevali. Preskrbljeno je za vse mogoče kopeli, za solne itd. Voda bo vsak dan sveža, 6000 m³, razkužena in očiščena. Toplota bo zmeraj enaka, 22° C. Tribuna okoli plavalnice bo imela prostora za 5000 ljudi. Zraven plavalnice bodo napravili prostor za drsanje, 60 m dolg in 50 m širok, uporabljen od oktobra do aprila ob vsakem vremenu.

Nove knjige. Poroča urednik.

Kamposteljski romarji. Pevska igra v treh dejanjih. Libreto p. Hug. Sattnerjeve opere „Tajda“. Spisal dr. Ivan Pregelj. V Ljubljani 1925. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena Din 10.— Ime pisatelja nam je dobro znano. Tudi to, da so nam stvari izpod njegovega peresa drage in dragocene. Dasi ga je včasih težko razumeti! V tej igri nam je dokaj dostopen. Prikazuje nam romarje na božji poti k sv. Jakobu v Kampostelje. Romarje Slovence in njihovo molitev in živo vero, ki je v glavni misli na str. 61: „A Bog oči mu vzel in dal, ko se je prav skesal.“ Vloge niso težke, ker so naravnj značaji orisani tako, da bo igralec lahko zaživel na odru.

Manj oblagodarjeni odri igre sicer ne bodo zlahka zmogli, a delo priporočamo vsem.

Jezusova oporoka. Misijonske knjižnice 2. zvezek. Po H. Fischerju prevedli bogoslovci Misijonišča pri Domžalah. 1926. Cena Din 25.—. Knjiga, ki je prevedena v vse kulturne jezike, nam na čudovit način kaže misijonstvo in to v posebno jasni in pravi luči. Kdor knjigo prebere, mora priznati, da nam je potrebna. Ker je poleg tega pisana v lahko umljivem in prijetnem slogu, jo toplo priporočamo. Orli, tudi mi smo zelo poklicani brigati se za misijone!

Misijonska prireditve. Misijonske knjižnice 3. zvezek. Uredil Ante Kordin. Misijonišče pri Domžalah 1926. Cena Din 20.—. Tistim, ki so poklicani — in kdo danes ni poklican! — ogrevati se za delo na misijonskem polju, je ta knjiga dragocen pripomoček. Težko, da smo zadnje čase katero knjigo bolj potrebovali. Izvrstno urejena vsebuje navodilo, načrte, pesmi, govore in igre za misijonske prireditve. Zato pravimo: Hitite jo naročiti, ker bo knjiga gotovo kmalu razprodana!

Urednikov radio.

Č. F. Gornji Salek. Praviš, naj Tvoj prispevek „Ob uri izkušnje“, če mi njegova vsebina ne bo všeč, roma v koš, da ne bo prazen. Zgodilo bi se to tudi v slučaju, da bi Ti tega ne bili pripisal. So namreč stvari na svetu, ki se same obsodijo. Tudi Tvoj spis se je. Dasi je, — če zamočim čudovite slovniške cvetke! — lep in apostolskega duha poln. Pa ne zameri uredniški sitnosti. In kljub temo bodiva prijatelja! Pa tudi bova, če boš vedno tak, kakor naj bi bili Tvoji sodrugi, ki si jim napisal „recept“ za uro izkušnje.

L. N. Studeno. Praviš, da Ti je veliko mar, kakšna bodi „Mladost“, zato pošiljaš nekaj nasvetov. Ti si bolj usmiljen kot so drugi, ki pravijo da je list zanič. Orel-vojak v Zagrebu nas je popolnoma obsodil. Nerač Ti povem, kaj mi je vse napovedal. In vendar je nedavno dnevnik „Slovenec“ zapisal o „Mladosti“, da napreduje in se usovršuje ter je v svojem 19. letu pokazala življenje krepkega fanta. Tudi drugi jo hvalijo. Kdo ima prav? — Glede ovitka imaš jako praktične nazore; morda jih drugo leto sprejmemo. Glede povesti se Ti je skušalo ustreči. Ali se Ti je? O tem pa, da je „Mladost“ preveč orlovskega značaja, sodijo drugi drugače. Ravno nasprotno trdijo. Kako je vendar mogoče? Treba to stvar vsekakor še bolje proučiti. — Kakor je bilo že rečeno, se uredništvo po svojih močeh trudi, da bi list vsestransko ugajal. Če ne, ni vsa krivda na njem. Morda bomo storili letos korak naprej. Morda! Kako Ti ugaja prva številka? Oglasi se!

Serajnikov Mirko, Preserje. Hvala za voščila k uspehu pri urejanju v novem letu! Drugo v nabiralniku. Še! In Bog živi!

Tolmačev nabiralnik.

Moralen: mraven, mravstven;
moderno: kar je sedaj, novo, novodobno, novošegno;
refleksija: (odbijanje žarkov ali svetlobe), premišljanje;
agitirati: podžigati, vabiti;
stadion: tekališče, dirkališče;
moda: šega, »novost«; **moden:** po šegi;
alkohol: brezbarvna tekočina ostrega duha in rezkega okusa; nahaja se v opojnih pijačah; **alkoholizem:** zloraba opojnih pijač;
disciplina: strahovanje, red;
tabela: razpredelnica;
magi: duhovniki vzhodnih narodov, zvezdoznanci, čarodejci;
turban: turško pokrivalo;
orgije: ponočne razuzdane gostije;
sirena: (bajeslovno bitje), tovarniška piščal;
demon: bes, hudi, zli duh;
filozofski: modroslovski;
ideal: (zgled), vzor;
farma: pristava;
boksar: rokoborec;
tiran: trinog, nasilnež;
kolonija: naselbina;
elipsa: pakrog, krog jajčaste oblike;
temperatura: gorkota, toplota;
vulkan: ognjena gora, ognjenik; **vulkan-ski:** ognjen, iz ognjenih gor;
planet: zvezda premičnica;
program: načrt, spored, pregled, smer-nica;

organičen: (ustrojen), živ;
optika: nauk o svetlobi; **optičen:** viden, svetloben, »za oko«;
fotografičen: dobesedno = »svetlopišen«;
tehnika: pravila umetnega in obrtnega izdelovanja; **tehničen:** k tehniki spadajoč;
kvaliteta: kakovost;
tenorist: pevec višjega moškega glasu;
medicinec: dijak zdravilstva; **medicina:** zdravilstvo; lek, zdravilo;
atlet: borec;
rekord: največje delo, najvišja mera;
inženier: tehnično izobražen veščak v strokah stavbarstva, zemljemerstva itd.;
aparat: priprava, orodje;
montirati: postaviti, pritrditi;
ventil: zaklopka (zračna) itd.;
kapitan: poveljnik (ladje);
republika: ljudovlada;
politik: državnik, državoznanec;
himna: slavnostna pesem, hvalnica;
portret: slika, podoba (ponajveč obraza);
komedija: vesela igra, »smešen prizor«.

Nekdo je vprašal:

Anatomija: nauk o sestavi (zgradbi) organizmov, raztelesenje;
politehnika (poli = mnogo, več): visoka šola za tehnične poklice.
geometrija: zemljemerstvo, ali tudi: nauk o prostorninskih količinah (točke, črte, ploskve, telesa);
matematika: nauk o številnih in prostorninskih količinah, računstvo;
sentimentalen: čuvstven, »sanjave«.

Iz kraja v kraj

Sv. Helena.

Dne 7. junija 1925 je slavil naš odsek 15 letnico svojega obstoja. Dopoldne ob 10 je bila za umrle člane sv. maša, ki so se je poleg domačega članstva udeležili v lepem številu tudi bratje iz odseka Dol pri Ljubljani. Javni telovadni nastop se je pričel ob pol 4 popoldne. Pred 800 gledalci se je vrstilo 10 pestrih telovadnih točk. Vmes pa je imel govor predsednik ljubljanskega okrožja br. Langus. Izredno pozornost pri telovadbi je vzbujala vzorna okrožna vrsta z vrhunskimi vajami na drogu in krogih. Domača vrsta, 15 po številu, je strumno izvedla izredno slikovite prosto-skupinske odsekovne vaje iz zastopa, vsa orlovska družina pa težko zaključno skupino, nad vse posrečeno. (Slika odsekovne vrste je prinesla 8. številka, slika družine pa 9. številka lanske »Mladosti«.) Vse točke, posebno še omenjene, so žele pri občinstvu viharnega priznanja. Že dopoldne pri sv. maši in pri vsej popoldanski prireditvi je sodelovala trboveljska godba. Zvečer pa, ko smo se vračali na domove, so rekli možakarji: Tako lepe prireditve še ne

pomni naša dolina. — Tudi v drugih ozirih naš odsek ni ravno med zadnjimi. Pri splošnih tekmah je dobil odsek malo, orodna vrsta pa veliko diplom. Pri tekmah J. O. Z. na Stadionu je dosegla naša vrsta v nižjem oddelku 86,35%, torej veliko diplom, posamezniki pa 4 velike in 2 mali diplomi. Skupno v preteklem poslovnem letu 9 diplom, kar je v čast odseku, nam pa v izpodbudo in prijeten spomin. — Bog živi!

Sv. Benedikt v Slov. goricah.

Zopet nekoliko poročila o odsekovnem delovanju v poslovnih dobi od marčnega do septembrskega običnega zbora. — Kakor povsod, tako je bilo tudi naše delovanje v tem času precej ovirano od poljskega dela. Vkljub temu smo ves prosti čas, zlasti nedeljske popoldneve izrabili v svojo korist in izobrazbo. Fantovski sestanki, ki smo jih v tem času prirejali skupno z Mladinsko zvezo, so bili štirje. Br. predsednik nas je s pomočjo slik vodil po Rimu, Benetkah in Asisiju. Obravnavali smo tudi razna verska vprašanja. K izobraževalni

panogi spada brezdvomno tudi dramatika. Tudi v tem oziru smo napravili lep korak naprej, kakor se je izrazil br. predsednik na obnem zboru: »Slekli smo v tem oziru otroške hlače in oblekli moške.« Seveda po zaslugi našega rojaka br. Furjana, člana Ljudskega odra v Mariboru. Uprizorili smo dvakrat »Miklovo Zalo«. Enkrat smo gostovali pri bratskem odseku pri Sv. Antonu z Remčevimi »Užitkarji« in sodelovali pri Pinžgarjevem »Divjem lovcu«, ki ga je uprizoril tamburaški odsek Bralnega društva. Tudi tehnične strani nismo pustili neizrabljene. Bilo je 9 telovadnih ur. Udeležili smo se raznih telovadnih nastopov, kakor okrožne prireditve v Rušah, srenjske pri Sv. Trojici v Slov. goricah, ustanovitve odseka pri Sv. Barbari. Pri prosvetni in tehnični tekmi je odsek dobil 83% in s tem drugo častno diplomu. Lahko pa bi bila velika, če bi bila boljša udeležba pri prosvetnih tekmah. Upam, da bo pa letos ta pogrešek popravljen. Tajniški izpit sta napravila dva člana. Tudi na versko življenje je odsek polagal največjo pažnjo. Skupno obhajilo v krogih smo imeli štirikrat. Razen tega so člani še mesečno prejemali sv. zakramente, kot velevalo pravila Mar. družbe, pri kateri je večina članov. Korporativno v kroju smo se udeležili procesije na Vel. soboto, ob Telovem, ob sklepu tridnevnice v čast presv. Srca Jez. Da smo imeli duhovne vaje, sem poročal že v junijski številki. Veliko pozornost smo obračali na to, da se ustanovijo novi odseki v našem obližju (Sv. Trojica, Sv. Ana). Upamo, da naše prizadevanje ne bo zaman. H koncu še nekaj podatkov iz preteklega poslovnega leta. Članstva ima odsek: 17 rednih članov, 3 starešine, naraščaja 16, podpornih članov 35. Fantovskih sestankov je bilo 18 s 25 predavanji in 1 deklamacijo. Odborovnih sej 12. V vložnem zapisniku je zabeleženih 163 števil, došlih 69, odpisanih 94. Telovadnih ur je bilo 29 z 248 telovadci. Telovadcev je 12. Telovadnih oblek 9, krojev 12. Denarnega prometa je bilo Din 7017.—. Čebeličarji so nabrali 530 Din. S 1. dec. 1925 nas je zapustil naš dosedanji predsednik g. Janez Oblak, pod čigar 4 letnim vodstvom je odsek vsestransko napredoval. Za orlovsko organizacijo vnetemu in zaslužnemu gospodu želimo na njegovi novi postojanki pri Sv. Lovrencu nad Mariborom obilo uspeha! Ohranimo ga v najboljšem spominu. — Bog živi! —

Mirko Geratič.

Sv. Križ pri Ljutomeru.

Če se ozremo nazaj v dobo preteklega poslovnega leta, je razvidno, da je naš odsek v tem letu mnogo delal ter v delu tudi dosegel lepe uspehe. Saj smo pri splošnih okrožnih tekmah dosegli 95-31% dosegljivih točk ter dobil 1. častno diplomu. Polnoštevilno smo se udeleževali prireditve: okrožne dne 6. julija v Gornji Radgoni; dne 2. avgusta prireditve O. E. M. v Ptuj ter

blagoslovitve Katoliškega doma v Ljutomeru dne 8. septembra. — A sad našega dela smo pokazali ob priliki posvečenja novih zvonov za našo župno cerkev dne 9. avgusta. Tokrat smo priredili svoj prvi telovadni nastop. Vsa mladina, organizirana v Orlu, je predpoldne prisostvovala posvečenju zvonov ter skupno prejela tudi sv. obhajilo. Pred številnim občinstvom sta nastopila odsek in krožek popoldne z javno telovadbo, katero je poleg druge duhovščine prišel pogledat tudi g. škof dr. Andrej Karlin. Gamljivo je bilo videti, ko je pred vso orlovsko mladino, zbrano pod praporom, govoril in pozdravljaj navzoče prevzvišeni nadpastir. Se lepše je bilo videti, ko se je prapor sklonil in je orlovstvo z množico ljudstva pokleknilo in je prevzvišeni nadpastir podelil vsem skupaj svoj apostolski blagoslov. Ta dan nam bo gotovo ostal vsem v živem spominu. Dne 30. avgusta smo priredili pešizlet k Mali Nedelji, imeli tam javno telovadbo ter navduševali ondodno mladino za orlovske vzore. Bog daj skorajšnjo ustanovitev orlovskega odseka na prijaznem malonedeljskem griču! Bog živi!

Lom pri Trzicu.

8. decembra 1925 se je vršil občni zbor Orla v Lomu, obenem pa tudi fantovski sestanek z versko vsebino. Iz poročil odbornikov je bilo razvidno, da se Orel pridno giblje; posebno hvalevredno je to, da ima vsak teden fantovske sestanke. — Na sv. večer so Orli in Orlič priredili v proslavo petletnice orlovskega odseka v Lomu krasno akademijo. Na sporedu so bili govor, deklamacije, telovadni nastopi, godba, tamburanje, petje, fantovski sestanek in igra. Nekaj posebnega pri akademiji je bil fantovski sestanek. Da bi namreč ljudje videli, kaj delajo fantje vsak teden v društvenem domu pri sestankih, so Orli to nazorno pokazali na odru. (Izvrstna in posnemanja vredna misel! Op. uredništva.) Mnogim so se oči odprle in sedaj razumejo, da Orel ni odveč, ni nepotreben, brez koristi, ali celo škodljiv in nevaren, kakor se čuje kdaj od nasprotnikov. Nazadnje so Orlič uprizorili ljubko igro »Božično drevesce« iz »Orlič« in na koncu lepo zapeli Kimovčevo »Božično ti pozdravljeno drevo...«

Štip v Macedoniji.

Krepak: Bog živi! kličejo Orli-vojaki svojim bratom in sestram iz daljnega Štipa v Macedoniji: Alojz Satler, Jožef Goršek, Miha Krt, Jožef Vočovnik in drugi prijatelji Orlov.

Begunje na Notranjskem.

Naš odsek ima za seboj šele tri leta. Ustanovljen je bil namreč 8. decembra l. 1922. V teh treh letih bi odsek v marsičem lahko napredoval, ko bi imel svoj lastni, ali vsaj zasigurani prostor, kjer bi si ga mogli urediti tako, da bi popolno služil svojemu namenu. Tako pa je moralo vodstvo skrbeti

vedno le za edini in za silo uporabni prostor v stari šoli. Dovoljeno nam je bilo v toliko, da se lahko zbiramo k telovadbi in fantovskim sestankom. Težkoča je tudi ta, ker nimamo še nič telovadnega orodja. — Da pa ne bom govoril samo o težkočah in zaprekah, ki jih ima brezdvomno skoraj vsak odsek, hočem spregovoriti tudi o veselih dogodkih med letom. — Dne 1. junija 1925 smo imeli popoldansko orlovsko prireditev, ki jo je priredila cerkniška srenja s sodelovanjem dolenje-logaške godbe. Nastopili so člani, višji in nižji naraščaj, članice, gojenke in mladenke. Precejšen napredek je pokazal odsek s tem, ko mu je bilo možno nastopiti poleg cerkniških, v 12 nižjimi naraščajniki v krojih in 16 višjimi kar v civilu pri prostih vajah. Izredno pohvalo je žel višji naraščaj pri izvajanju prostih vaj s palicami. Slavnostni govornik je bil splošno znani pisatelj Zlate knjige g. Franc Terseglav. Kratek govor je imel predsednik srenje in 2 člana tukajšnjega odseka. V mraku se je ljudstvo v polni zadovoljnosti razšlo, s zavestjo v srcu, da je edino to poštena zabava za katoliško mladino. Cela prireditev je napravila dober vtis na krščanske starše, zato bodo gotovo še raje kakor do sedaj zaupali svoje sinove orlovski organizaciji. — Lep in pomenljiv dan za naš odsek pa je bil 8. december, praznik Brezmadežne. Sprejetih je bilo namreč 5 mladeničev v odsek, ki so iz višjega naraščaja dozoreli za redne člane. Br. predsednik je v krasnem in jedrnatem govoru orisal obširno orlovo delo, v tehničnem in organizatoričnem oziru, njegove naloge do cerkve, do domovine, do odsekovnih voditeljev itd. Po končanem govoru jim je stavil vprašanja iz Poslovnika, na kar je vseh pet članov slovesno odgovarjalo »Obljubimo«. Za zaključek je zadonela orlovska himna. — Bratje! Ni veliko število 5 novih članov; pa če pomislimo, kakšno nalogo so prevzeli nase, kaj so obljubili in če bodo v tem tudi neomajno vztrajali, lahko rečemo: veliko jih je! — Bog živi! — J. M.

Ljubljansko orlovsko okrožje.

Okrožni odbor je imel v preteklem letu 43 sej in 4 okrožne svete; bil je zastopan na 12 srenjskih svetih. Izvršil je 11 poslovnih revizij, priredil in novinski tečaj, katerega se je udeležilo nad polovico vseh lanskeletnih rekrutov iz okoliša ljubljanske ekspoziture. Vložni zapisnik izkazuje 1046 došlih in odposlanih dopisov. — Vaditeljski zbor je imel 39 sej in 4 širše seje; priredil je 13 tehničnih tečajev (6 po srenjah, 6 v Ljubljani in enega pri odseku); vseh tečajev se je udeležilo 114 telovadcev in 80 vaditeljev. Nadalje je izvedel vaditeljski zbor 29 revizij oziroma nadrevizij. Tehnične tekme so se vršile pod nadzorstvom vaditeljskega zbora na 14tih telovadiščih. Poleg tehničnih tekem članstva je vaditeljski zbor izpeljal 5 naraščajskih tekem. Pri tekmah J. O. Z. so

odnesli odseki našega okrožja skoraj 50% vseh daril. Številke povedo mnogo! — Okrožni odbor je izvedel tri prireditve, in sicer dve samo naraščajski in eno člansko za celo okrožje. Zlasti okrožna prireditev v St. Vidu nad Ljubljano je pokazala, da neštete revizije niso bile brez uspeha. Nastopilo je 178 članov-telovadcev in 92 članic poleg šentviškega naraščaja; poleg teh pa še 5 vrst na orodju, 3 pri lahki atletiki, 4 deseterice pri skupinskih prostih vajah in 2 vrsti pri štafetnem teku. Čedne številke so to, tako visoke, da jih marsikatera ekspozitura ni dosegla na svoji prireditvi. — Občni zbor je pokazal, da si je okrožje pridobilo pri fantih veliko zaupanje in da fantje polagajo na okrožni odbor veliko važnost. Prišlo je 50 fantov na občni zbor; to je število, ki ga še ni dosegel noben občni zbor. Važni sklepi na občnem zboru so bili: 1. nabavimo si prehodni naraščajski prapor, 2. vpeljejo se naraščajski četrtletni sveti, 3. pri okrožju se vpelje naraščajski zbor kot pododbor okrožn. odbora in 4. prične se izdajati »Okrožni vestnik«. Letošnje leto se hočemo predvsem posvetiti naraščaju. To je točka, kjer čutimo največjo vrzel. Z delom smo pričeli krepko. Odseki vsaj zadovoljivo pomagajo. V zavesti, da je naše delo misijonsko delo in da nam bo Bog pomagal, se ne strašimo truda. Če bomo imeli božji blagoslov, če bomo delali sami in z nami odsekovi in srenjski odbori, delo ne bo zastoj!

Sv. Barbara v Slov. goricah.

Pred tremi meseci se je pri nas na pobudo dijaka S. in s pomočjo g. župnika ustanovil orlovski odsek. Odsek sedaj dobro napreduje, samo v tehničnem oziru imamo težave, ker nimamo prostora za telovadenje. Zato smo sklenili, da si preskrbimo društveno sobo. Odsek šteje 10 rednih članov-telovadcev in 4 starešine, naraščaj bomo pa kmalu ustanovili. Število članov se menda v kratkem pomnoži. — Bog živi! — V. F.

Vače pri Litiji.

V preteklem letu se je naš odsek prav živahno gibal, ko se je pripravljaj na okrožne in srenjske tekme. Kakšen je bil uspeh, kaže diploma, ki smo jo prejeli na tekmah. Priredil je odsek skupno z orliškim krožkom telovadno akademijo, ki se je vršila dne 3. maja, ki je prav dobro uspela. Na sporedu so bile proste in skupinske vaje članov in članic, deklamacije in govor, ki ga je imel eden izmed bratov. Petnajstletnico obstoja orlovskega odseka smo praznovali s celodnevno prireditvijo dne 12. julija 1925; ta je v vseh ozirih dobro izpadla. Poleg tega smo priredili v zimskem času tudi dve igri. — Fantovski sestanki so se redno vršili, in so se jih bratje polnoštevilno udeleževali. Obravnavala se je tvarina za tekme. Poleg tega so bila tudi razna druga predavanja, vmes pa so nastopali člani z deklamacijami in krajšimi govori. — Orlovske praznike

smo obhajali s tem, da smo skupno pristopali k mizi Gospodovi, včasih tudi v kroljih. Nato pa je imel predsednik krajsi verski nagovor. — Tudi v tehničnem oziru se prav pridno pripravljamo. Telovadimo dvakrat na teden. Škoda samo, da nimamo potrebnega orodja, zlasti bradlje. Toda tudi v tem oziru upamo, da bomo prišli kmalu naprej. Naraščaj telovadi vsako nedeljo po 10. sv. maši, in je tudi že lepo napredoval. — Tako je tudi pri nas padlo seme orlovske misli na rodovitna tla in pognalo korenine, dasi so še šibke. Vsemogočni pa daj, da bi mogočno pognalo in rodilo stoteri sad. — Bog živi! — France Bajde.

Kostrivnica.

Tudi mi, kostrivniški Orli, se moramo enkrat oglasiti v našem listu in podati javnosti poročilo o našem delovanju. Ker šele tri leta obstoji naš odsek, se ne more hvalliti s kakšnimi posebnimi uspehi, vendar zadnji tudi nismo. V preteklem letu 1925. smemo beležiti precej uspeha. Nabavili smo si 9 krojev, 5 telov. oblek in delni drog, kar je gotovo dosti za nas začetnike. Prireditvi smo imeli dve in sicer eno dramatično s predstavo, drugo pa z javnim telovadnim nastopom naših Orlov s pomočjo šmarskih Orlov in Orlic. Udeležili smo se tudi prireditve v Šmarju pri Jelšah in v Petrovčah. — Vsem, ki so v tem letu pomagali odseku in se zanj sami trudili in žrtvovali, tisočeri: Bog plačaj! Vztrajajmo še naprej! Plačilo za trud bomo gledali v sadu našega dela. Zato po začetni poti za načeli naprej do zmage! — Bog živi! — Br. F.

Poljane nad Škofjo Loko.

Po dolgem času se poljanski Orli zopet oglašamo v »Mladosti«. Poročamo glavne stvari iz odsekovnega življenja v pretečenem poslovnem letu. Čeprav je naš odsek silno raztresen, da imajo nekateri člani po eno uro daleč drug od drugega, vendar zato še ne spi. Fantovske sestanke smo imeli dosedaj še precej redno vsak teden, razen ob najtežjem delu v juliju in avgustu. — Telovadimo tudi še precej redno vsako nedeljo. Najhujša zapreka za nas je ta, ker nimamo Doma. — 6. septembra smo imeli v Poljanah srenjsko prireditev, ki je dobro uspela. Ob pol 10. uri je bil pred vasjo sprejem bratov in sester iz Trate in Žirov, nato se je razvil sprevod skozi Poljane v župno cerkev. Ob 10. uri je bila pridiga, katero je imel g. kaplan Pirkovič in potem sv. maša. Po sv. maši je bilo pred cerkvijo zborovanje, katerega je otvoril br. srenjski predsednik. Nato je v imenu občine iskreno pozdravil našo prireditev g. župan Ivan Debeljak. Za njim je govoril g. prof. Dolenc kot zastopnik Orlovske podzveze in je povdarjal važnost orlovske organizacije. Spominjal nas je na rajnega dr. Kreka, kot očeta naše organizacije. Nato je govoril br. Franc Potočnik iz Hotovelj (odsek Trata), in nam v lepih besedah razložil pomen or-

lovstva in pobijal napačne trditve o naši organizaciji. Nazadnje je še g. župnik pozdravil vse zbrano občinstvo, posebno goste, v imenu Poljanske fare. Nato smo med sviranjem žirovske gasilske godbe odkorakali v Srednjo vas na telovadišče, ki je bilo na travniku posestnika Matije Ingliča. Popoldne ob 3. uri je bil nastop na telovadišču. Izvajale so se proste vaje članic, članov, mladenc, gojenk in Orličev. Članov je nastopilo 44. Za tem je sledila orodna telovadba. Po telovadbi je bila prosta zabava z bogatim srečolovom in šaljivo pošto. Ob solnčnem zahodu smo se razšli z veselo zavestjo, da je Orel čez poljansko dolino mogočno razpel silne peruti in s trdnim sklepom, da bomo zanaprej še z večjo vestnostjo delali za naše vzvišene ideale. — Bog živi! — Predsednik.

Šmartno pri Litiji.

Pogled v preteklo leto beleži napredek. Številčno smo napredovali. Sprejetih je bilo v lanskem letu 9 bratov. Odsek šteje 28 članov, 7 starešin in 60 moškega naraščaja. Dva brata bivša načelnika Regali Feliks in Strojani Ivan sta se v preteklem letu poročila. Bog daj obilo sreče in zadovoljnosti! — In notranje, idejno? Če pogledamo na orlovske praznike, kjer se predvsem pokaže kakovost in zavest članov, smemo biti zadovoljni. — Sedaj se pridno pripravljamo na tehnične in prosvetne tekme. Žalibog, da huda zima in slaba pot zadržuje mnogo bratov doma. — V preteklem letu nas je zapustil bivši predsednik Orla g. Leop. Erzini, ki je deloval 7 let med nami. Odšel je kot župnik k Sv. Križu pri Litiji. Letos odide 5 članov k vojakom. — Bog živi! — Tajnik.

Trebanjsko okrožje.

V okviru našega okrožja se nahaja 12 odsekov, kar priča, da je moral okrožni odbor veliko delati in še ni izpolnil vsega, kar bi bilo potrebno. Velika krivda leži na treh svoječasnno ustanovljenih srenjah, ki so zadnje leto popolnoma opustile svoje delo in s tem zadale okrožni centrali veliko dela in skrbi. Skušale so se po zahtevi O. P. kakor tudi iz stvarne potrebe na novo oživeti. Stvar je ostala brezuspešna. Nikjer nimajo pomanjkanje materialnih sredstev. Skoro vse leto prazna blagajna je živ dokaz, da so bili odborniki z vso ljubeznijo in požrtvovalnostjo na delu za obstanek in prospek okrožja. Je pač velika žrtev za vsakogar, ki mora poleg dela žrtvovati tudi majhne in večje denarne zneske. V tej težkoči se je odbor obračal na več strani za gmotno pomoč. Zadnji čas se je dobila dobra oseba in nam darovala znesek, ki bo zadoščal za kritje največjih potreb. Omenim naj, da v tej zadevi mnogo zagrešijo posamezni odseki, ki redno ne plačujejo mesečne članarine O. P., katera pošilja okrožju 5% le tedaj, če vsi odseki plačajo pravočasno. — Kljub navedenim zaprekam je bilo naše delo precej živahno. Naj

sledi splošen pregled. Odbor je imel v minullem poslovnem letu 20 sej in 4 okrožne svete. Izpeljal je tridnevni organizatorični tečaj. Nadalje dva enodnevna tehnična tečaja za okrožne vaditelje. Enodnevnega zopet za vse odsekovne načelnike in vaditelje, nato pa še pet po posameznih odsekih. Vsi tečaji so bili v splošnem dobro obiskani in so pokazali tudi precej uspeha. — Obojne revizije so se izvršile v 7 odsekih. Samo organizatorične pa v dveh. Pri tehničnih tečajih je nastopilo 9 in pri prosvetnih 8 odsekov. O izidu obojnih tekem naših odsekov se ne more prav pohvalno govoriti. Videlo se je, da so n. pr. v tehničnem oziru veliko dosegli le tisti člani, ki imajo v svoji sredi do brega načelnika. Tudi v prosvetnem oziru je bilo podobno. Kjer imajo dobrega predsednika, ki se za izobrazbo svoje orlovske družine zanima, tam so se pokazali uspehi. Prvenstvo v tem letu je odnesel odsek Št. Rupert, ki je v okrožju sedaj na prvem mestu. Pa tudi par drugih odsekov prav živahno deluje. Odseki Čatež, Mokronog in Trebelno, ki so se letos nanovo oživel, so pokazali v kratkem času precej živahnosti. Glavno pa je dobra volja, ki se pri njih opaža in katera nam daje upanje, da bodo postali rodovitne veje drevesa naše organizacije. — Okrožno prireditev smo imeli lani v Žužem-

berku dne 19. julija. Ker je imenovani trg precej oddaljen od železnice in ker se je prireditev vršila v času najhujšega kmetskega dela, je veliko telovadcev in drugih članov ostalo doma. Prireditev je potekla sledeče: Ob 8 je bil sprejem članov iz sosednjih odsekov. Ob 9 sprejem od župne cerkve na trg, kjer je daroval g. dekan Gnidovec sv. mašo. Cerkevni govor je imel bivši kurat g. Bonač iz Ljubljane. Pri sv. maši je pel močan pevski zbor, večinoma iz Žužemberka, igrala je tudi žužemberška godba. Po končani sv. maši se je pričel tabor, pri katerem smo imeli priliko poslušati več govornikov. Med njimi naj omenim zastopnika O. P. br. Čampa, ki nam je v jedrnatih stavkih slikal program orlovskega življenja. Nadalje okrožnega načelnika Kurenta, ki nas je vzpodbujal, naj se zavedamo dolžnosti, ki nas veže v ljubezni do svoje domovine in vsega tega, kar nas more osrečiti pri Bogu in svojem narodu. — Ob 3 popoldne je nastopilo na telovadišču 80 telovadcev pri prostih vajah. Nato so sledile dve skupinski vaji in orodna telovadba. Predvsem je napravil na gledalce mogočen vtis rajalni pohod. Manjka nam dobrih orodnih telovadcev. Upanje pa je, da se bomo sčasom tudi v tem oziru trdneje postavili na lastne noge. — Bog živi! — Leopold Grebenc, okr. tajnik.

Gradivo za letošnje prosvetne tekme.

I. PREDTEKMA:

1. Poslovnik: §§ 2 do 9 in 84 do 97.
2. Deklamaciji:

a) Posvetitev.

Dr. Ivan Pregelj.

Večni, Sveti, Vsemogoči!
Tebi prvemu čast in slava!
Tebi duše naše nesmrtné,
Tebi naših rok dejanja,
Tebi naša moč in rast! —
Blagoslovi, Troedini
vrste borcev za resnico,
za pravico, za lepoto,
za dobroto, ki je v Tebi
in iz Tebe vekomaj — — —
Slava še Tebi, mati Marija,
ki od vekov si vsa čista,
sveta, roža čudovita
v vrtu rajske Vsemoči!
Blagoslovi naše želje,
naše sanje, naše solze!
Naj smo Tvoje čiste duše
Tebi v radosti tih odsev! —
Slava sveti domovini,
materi junakov vedrih
slavni, močni in edini,
sveti Jugoslaviji!
Njej le verni, njej le zvesti
družimo se v vrste jedre,

jačimo moči si mlade...

Naših src ljubezen sveta
njej le sije, njej gori. —
Bog Vas živi, bratje in sestre,
bratje Slovenci, sestre Slovenke,
matere naše, žalostne sestre,
sveto je vaše in naše gorje.
Bog blagoslovi naše gore,
naša polja, naše vode,
našo zemljo, morje in nebo!
Bog ohrani, Bog blagoslovi
naših Velikih tihe zibelke,
naših Večjih temne grobove,
naših Največjih sveti spomin.
Bog blagoslovi, Bog ohrani,
sveto naše slovensko ime!

b) Orlovska himna. (Bese-dilo glej v Koledarčku!)

3. Petje:

- a) Orlovska himna.
- b) Orel leti prot goram.
- c) Mi smo Orli. (Glej Orlovsko pesmarico!)

II. TEKMA:

Socialno vprašanje. (Obseg je določen v tekmovalnem redu.)

Za šalo in zares

Za smeh.

Naivno. Mati naroči malemu Mihcu, naj iz šole gredè kupi škatico vžigalic in naj se prepriča, če so dobre. Mihec kupi škatico in vso pot preizkuša vžigalice, zadnjo vžge na pragu pred materjo, vrže škatico proč in potrdi: „Mama, vse so bile dobre, razen dveh!“

Obzirnost. Vojak-rekrut piše svojemu gosposdu župniku in sklence pismo: „Oprostite, častiti gospod, da Vam pišem golorok, v kasarni je namreč neznosna vročina!“

Rojstni dan. Učitelj: „Janezek, ali veš povedati, kdaj si bil rojen?“ — Janezek: „Takrat, ko so pri nas hlev zidali.“

Uganke naših Orlov.

*Urednik: Peter Bulkovič-Domen
Zgonik, p. Prosek (Ilatija).*

1. Istopisnica.

(Nace Cuderman, Tupaliče.)

— — kdor zgodaj pazi na — —

2. Premikalnica.

(Miroljub, Kočevje.)

vej	no	svo	od	se	loč	po	od
če	či	šči	ji	i	sre	re	go
či	jo	ve	dru	ži	gim	se	do
sme	li	se	ti	za	vr	ne	mož

Razvrsti navpične vrste zlogov tako, da boš čital v vodoravnih vrstah lep rek.

3. Enačba.

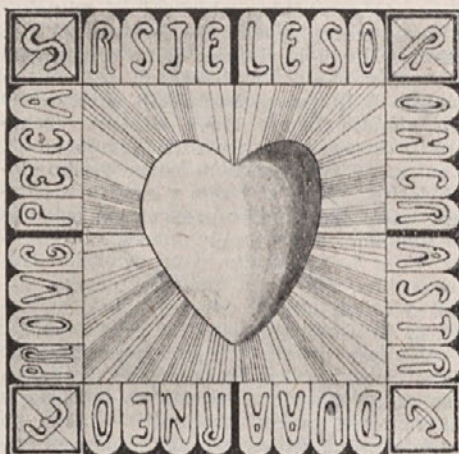
(Nace Cuderman, Tupaliče.)

$$(a-b) + (c-d) + (e-f) + (g-h) + (i-j) + (k-l) + (m-n) = x$$

Crke pomenijo: a—b. letovišče, b. žmrzlina; c—d. kopitar, d. služabnik; e—f. gozdna rastlina, f. zaimek; g—h. orodje, h. turški velikaš, i—j. reka na Moravskem, j. del telesa; k—l. ptica, l. vir bolečine; m—n. žensko ime, n. začimba.

4. Skrivalica „Sree“.

(Tone, Sv. Jurij.)

Rešitev ugank je poslati v zaprtem pismu do 5. marca na uredništvo „Mladosti“, Ljubljana, Ljudski dom. Izžreban rešilec vseh ugank dobi novo telovadno majico. Kdor se poteguje za nagrado, naj sporoči številko!

Rešitev ugank v 1. številki:

1. Istopisnica: Tudi med odraslimi je med priljubljen. — 2. Posetnica: Upravitelj blaznice. — 3. Dopolnilna uganke: Kar te ne peče, ne pijaj! — 4. Demant: Braslovče—Topolšica. — 5. Skrivalica „Drevesi“: Star les je težko kriviti.

Vse uganke so prav rešili: Ožbe Lodrant, Prevalje; Josip Milič, St. Vid nad Ljubljano; Metod Starman, St. Vid n. Lj.; Peter Gaspari, St. Vid n. Lj.; Edmund Kmecl, Maribor; Franc Modrinjak, Maribor; Ljudevit Domanjko, Zihlava; Drago Kocmut, Videm; Peter Kusterle, Prevalje; Jožko Kessler, Ljubljana; Drago Lesjak, Maribor; Ivan Kozmelj, Kaplja; Mihael Jan, Sv. Miklavž; Franc Kraner, Sv. Lovrenc na Poh.; Franc Bohaneč, Maribor, in B. Pušnjak, Maribor.

Izžreban je bil: Jožko Kessler, Ljubljana.

Vsebinska 2. številka: Prosveti in omiki: V Rim! — F. Strah: Naš cilj. — J. Jagodic: Krvava zarja. — L. Turšič: Znamenje. — Letošnji prireditveni program. — Dr. Basaj: Gre za naš orlovski ugled. — A. Hromski: Ali »Mladost« ali »Vigred«? — Komunizem prvih kristjanov. — Carantanus: Sv. Urh — Sv. Helena — Sv. Krištof. — Skender: Štefan vipavec. — V. Kocijančič: Bolečina — dobrota? — Orlovskapisma: Br. Janez: O ljubezni. — Prvi orlovski odsek v Domu duhovnih vaj. — To in ono: Telovadba in sport. — Raznoterosti. — Nove knjige. — Urednikov radio. — Tolmačev nabiralnik. — Iz kraja v kraj. — Gradivo za letošnje prosvetne tekme. — Za šalo in zares. — Slika: Orli iz St. Vida nad Ljubljano v Domu duhovnih vaj.

Lične ilustracije in jasni klišeji

dajo reklamni šele pravo lice!

Jugoslovanska tiskarna
Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6

Klišarna - Litografija - Kameno-
in offset-tisk - Rotacija - Stereo-
tipija - Knjigo- in umetniški tisk

Prodajalna K.T.D.

(prej Ničman)

Ljubljana (poleg Jugoslov. tiskarne)

Vse pisalne potrebščine, po-
dobe, molitveniki, svetinje,
devocionalije itd.

Svoji k svojim!

Salda-konti, štrance,
blagajniške knjige,
= amerik. žurnale =
odjemalne knjižice

itd. — nudi p. n. trgovinam po iz-
redno ugodnih cenah

knjigoveznica K.T.D.
v Ljubljani, Kopit. 6/II.

Naša domača
Kolinska cikorijska

je izborna in izdatna.

Zelo priporočamo!

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je

Vzajemna zavarovalnica
v Ljubljani, Dunajska c. 17

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru: a) raznovrstne izdelane stavbe
kakor tudi stavbe med časom gradbe; b) vse
premično blago, mobilje, zvonove in enako;
c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove proti razpokam in preloma.
3. Sprejema v novoustanovljenem življenjs-
kem oddelku zavarovanje na doživljenje
in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska
zavarovanja v vseh kombinacijah.

Skupno premagamo skupne težave!

L. Mikuš

Ljubljana
Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo
**dežnikov in solnč-
nikov in
izprehodnih palic.**

Popravlja točno in solidno.

TEODOR KORN

Ljubljana, Poljanska cesta 8

se priporoča cenjenemu občinstvu
za izvrševanje vsakovrstnih

**kleparskih in vodovodnih instalacij-
skih del ter za pokrivanje streh.**

Vsa stavbna in kleparska dela v priznani
solidni izvršitvi. Proračuni brezplačno in
poštne prost. Popravlja točno in po
najnižji ceni.

Podružnica v TRSTU, Via Miramare 65,
ki jo vodi poslovodja g. Franjo Jenko.

Klobuke, srajce,

kravate, dežne plašče, dežnike i. d. modno
blago kupite najceneje pri

„Amerikancu“, Ljubljana, Stari trg 10.

Zahtevajte cenik!

Zahtevajte cenik!

Društvena nabavna zadruga v Ljubljani (Ljudski dom)

ima v zalogi:

**vse potrebščine za kroj, telovadne obleke, telovadne čevlje,
poslovne tiskovine in knjige za odseke.**

Tiskovine za Čebelico. — Zaloga knjig „Orlovske knjižnice“. — Zaloga vseh potrebščin
za šminkanje igralcev. — Sprejema vloge v Centralno Čebelico.

Kupujte pri lastnem podjelju!

Kupujte pri lastnem podjelju!

„Jugometalija“ r. z. z o. z.

splošna kovinska industrija izdeluje vsakovrstne bakrene
kotle kakor tudi vsakovrstne druge pločevinaste predmete.

Telefon 729

Ljubljana, Kolodvorska ul. 18

Telefon 729

Jugoslovanška knjigarna v Ljubljani

Jurčič Josip, Spisi. Uredil dr. Ivan Grafenauer. 10 zvezkov po Din 16.—, vezani
po Din 20.—.

Glaser, Zbirka slov. narodnih pesmi. Din 16.—, vezano Din 20.—.

Gregorčič, Poezije. I. zvezek. Din 16.—, vezano Din 20.—.

Miran Boris (Stritar), Strunam slovo. Din 6.—, vezano Din 10.—.

Burnett-Pribil, Mali lord. Roman. Din 20.—, vezano Din 30.—.

Širok, Slepi slavčki. Kratke povesti. Din 18.—.

Bevk, Rablji. Povesti. Din 20.—, vezano Din 30.—.

Bevk, Faraon. Povesti in slike. Din 28.—.

Cankar, Moje življenje. Din 16.—, vezano Din 20.—.

Erjavec Franc, Izbrani spisi. I. Din 16.—.

Kellermann-Velikonja, Tunel. Socialni roman. Din 24.—, vezano Din 30.—.

Meško, Dve sliki. Povesti. Din 20.—, vezano Din 36.—.

Pregelj, Joannes Plebanus. Povest. Din 30.—.

Pregelj, Zgodbe zdravnika Muznika. Zgodovinska povest. Din 14.—.

Tagore, Povesti. Din 12.—.

Erjavec, Slovenci. Zemljepisni, zgodovinski, kulturni in gospodarski pregled.
Osnovi za predavanje. Din 40.—.

Dostojen, Pravila za oliko. Din 30.—.

Ceniki so brezplačno na razpolago!

Jugoslovanška knjigarna v Ljubljani

Mladost glasilo Orlovske Podzveze v Ljubljani, izhaja 17. v mesecu.
Urejuje Jože Jagodic, Ljubljana, Pred škofijo 4. — List
izdaja konzorcij „Mladosti“ v Ljubljani (Dr. Joža Basaj, Ljubljana, Dunajska c. 38). —
Tiska Jugoslovanška tiskarna v Ljubljani (K. Čeč). — Upravišтво je v Ljubljani, Ljudski
dom (pisarna Društvene nabavne zadruge). — Uredništvo je v Ljubljani, Ljudski dom
(Orl. Podzveza). — Naroča se: Upravišтво „Mladosti“, Ljubljana, Ljudski dom. —
Naročnina: Za redne člane in starešine brezplačno, za vse druge Din 30.— letno;
posamezna številka Din 2.50. Za naročnike izven Jugoslavije po dogovoru.